

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 6

SAYI : 62

ŞUBAT 1967

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Standardın ekonomik faydaları	3
Bir standardın hazırlanması için gerekli ortalama zamanın kısaltılması	4-5
Portreler	7
TSE'den haberler	8-9
TSE salonlarında	10-11
Bayram	13
Basınç (Düdüklü) tencereler standardı	14-15
«Alçı Duvar Levhaları» ve «Dolu Gövdeli Alçı Bölme Blokları» standartları	16-17
SSCB Devlet Standardlar Komitesi	19
Standard Dünyasından haberler	20-21
Standarlara uygunluğun kontrolünde TSE ve başka kurumlar	23
Yurttan haberler... ..	24-26
Summary of Contents...	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

28 Şubat 1967 tarihinde basılmıştır

BU SAYIMIZ

Mart ayının ilk günlerinde STACO Batı Berlin'de toplanacaktır. Bu toplantı ile ilgili olarak Başyazarımızdan alınan son bilgileri haberler sayfamızda bulacaksınız. Toplantı üzerine Faruk A. Sünter'in bir yorumunu da üçüncü sayfamızda okuyucularımıza sunuyoruz.

«Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük» 22.2.1967 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Tüzüğün tamamını bu sayımızdan başlayarak okuyucularımıza veriyoruz. Tüzük üzerine bir yorumu da gelecek sayımızda vereceğiz.

ECE tarım sorunları ile ilgili çalışma grubu 13-16 Şubat 1967 tarihleri arasında toplanmış ve ülkemizi ilgilendiren bazı konular üzerinde de durulmuştur.

Uygulamada karşılaşılan bazı konular üzerine hazırlanan «standarlara uygunluk kontrolünde TSE ve başka kurumlar» adlı bir yazımızı da bulacaksınız.

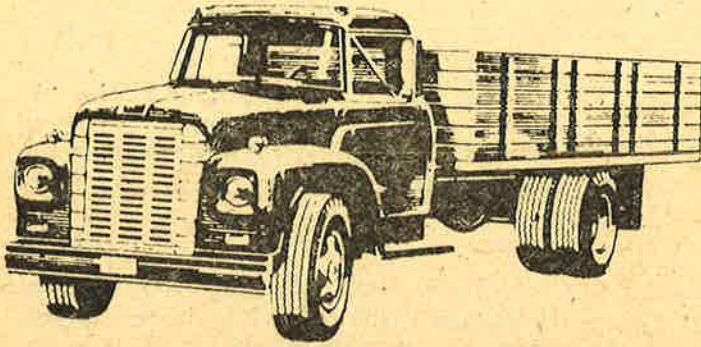
Şubat ayı içinde mühendis odalarının toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılarla ilgili haberlerimizi de iç sayfalarımızda bulacaksınız.

STANDARD

INTERNATIONAL HARVESTER

Bütün dünyada olduğu gibi, şimdi Türkiye'de de memleketin her çeşit motorlu taşıt vasıtası ihtiyacını karşılayacak duruma gelmiştir. Türk Otomotiv Endüstrileri Çayırova tesislerinde monte edilen International Harvester mazot ve benzinli kamyon, otobüs şasileri ve diğer motorlu vasıtalarının Türkiye'de genel satıcısı International Export Company distribütörü

**MOTORLU ARAÇLAR
TİCARET A. Ş.'dir.**

Türkiye distribütörü

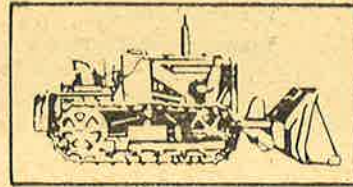
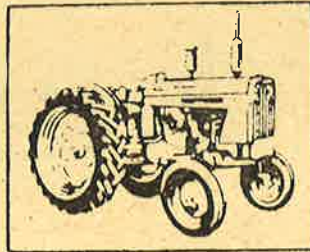
**MOTORLU ARAÇLAR
TİCARET A. Ş.**

Büyükdere Cad. No. 23

Şişli - İstanbul

Tel : 47 55 41 - 47 25 30 - 47 25 31

Telgraf : MATENLER - ŞİŞLİ

Mart ayının ilk haftasında Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) nun Bilimsel Konuları İnceleme Daimi Komitesi (STACO) Batı Berlinde yıllık toplantısını yapacaktır. ISO İcra Konseyine, bütün dünyaya standardlaştırma alanında yararlı olacak görüşlerini sunmakla görevli STACO'nun bu toplantı gündeminde yer alan çeşitli konulardan en önemlisi, «Millî ve Milletlerarası Standardların Ekonomik Faydaları» nı inceleyecek olanıdır.

Bu konu 1965 Haziranda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Devlet Standardları Komitesi tarafından ortaya atılmış ve o tarihtenberi çeşitli ön incelemelerle hazırlıkları tamamlamış bulunmaktadır.

Standardın ekonomik faydalarının mevcut olduğunda, artık, bütün dünyada bu alanda çalışanlar, klâsik denilebilecek ölçüde, ortak görüşlere varmış bulunmaktadır. Bu klâsik görüşler, standardın :

- Ticarete numuneyi kaldırıp yerine bir numara veya tip adı verilmek suretiyle piyasalarda alış verişlerin sür'atle iyi yapılmasını sağladığını,
- Bileşimleri, boyları, ambalajları bir örnek yaparak alıcı ve satıcı arasında kalite ihtilaflarını ve dolayısıyla arbitrajları ortadan kaldırdığını,
- Dünya piyasalarında standardı yapılmamış mallara kıyasla daha yüksek bir fiyata satılmalarına yer verdiğini,
- Mâmûl ve ürünlerin tip ve çeşitlerini büyük ölçüde azaltarak, işletmeleri verimli bir duruma soktuğunu,
- Sadeleştirmenin verimi artırmakla beraber, ham madde mamûl ve işletme maddelerinde depolama alanlarını küçülttüğünü,
- Rasyonel bir işletmeye yer vererek işçiliği azalttığı,
- İşletmelerin çevirme sermayesi ihtiyaçlarını büyük ölçüde indirdiğini,

ve bu gibi noktalarda daha bir çok faydalar ortaya koyduğunu belirtmiş bulunmaktadır.

Ancak bütün bu ileri sürülen faydalar, bir malın standard yapılmadan önceki durumuyla standard yapıldıktan sonraki durumu arasındaki farkları karşılaştırmaktan elde edilen tahminî sonuçlardır.

STACO'nun gündeminde bulunan konu, bu güne kadar tecrübe tahminlerine dayanan ekonomik faydaların belli bir araştırma metoduna bağlanarak ve matematik ölçüler verilerek belirtilmesini sağlamak amacını gütmektedir.

Aslında gayet zor, fakat yapılabilirse, büyük ölçüde faydalı sonuçlar verecek bu çalışma üzerine dünyanın en ileri standard otoritelerini eğilmiş görmek, standardın yarını bakımından sevindirici bir olaydır.

Gerçekten matematik ölçüler verilerek standardın faydalı sonuçlarını hesaplamak mümkün olduğu zaman, bütün dünyada artık herkes standard yapma ve uygulamanın kalkınma ve ekonomide bu yönde sarfolan gayretlerin ve katlanılan maddi fedakârlıkların elde edilen kazançlara kıyasla ne kadar küçük olduğunu göreceklər ve bu yolda bütün yetkililer standard işleriyle uğraşan yerlere bu günden çok fazla bir önem vererek onları destekleyeceklerdir.

Bu önemli çalışmasında STACO'ya başarılar dileriz.

STANDARDIN EKONOMİK FAYDALARI

Faruk A. SÜNER

Bir Standardın hazırlanması için gerekli ortalama zamanın kısaltılması

TSE BAŞKANI'NIN BU KONUDA STACO'YA SUNDUĞU RAPOR

STANDARDLAŞTIRMA HAREKETİNİ YENİ ORGANİZE ETMEKTE OLAN GELİŞEN ÜLKELER, KENDİLERİNDEN ÖNCEKİLERDE BULUNMAYAN BİR HAZİNEYE SAHİPTİRLER. STANDARDLAŞTIRMANIN ÖNCÜLERİ TARAFINDAN UZUN SÜREN ÇALIŞMALAR SONUCU MEYDANA GETİRİLMİŞ BULUNAN ZENGİN DOKÜMANTASYON YENİ STANDARD KURUMLARINA, ZAMAN ve DİĞER KAYNAKLAR YÖNÜNDEN ESKİLERİNE ORANLA BÜYÜK İMKÂN ve TASARRUFLAR SAĞLAMİŞTİR. BİR BAŞKA AVANTAJDA, ESKİ KURUMLARIN EN BAŞARILI TARAFLARINI TESBİT EDEREK BUNLARI BİRARAYA GETİRMEK, BU SURETLE YENİ VE MÜKEMMEL STANDARD KURULUŞLARI YARATMAK İMKÂNIDIR.

Özellikle gelişen ülkelerde ve yeni kurulmuş bulunan standard kurumlarında, standardların, talep safhasından baskılarının tamamlanmasına kadar aldıkları zaman, son yıllarda, üzerinde yoğun çalışma ve etüdlerin yapıldığı bir konu haline gelmiştir.

1964 yılında, Yeni Delhi'de yapılan Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâtı Genel Kurulu sırasında toplanan STACO (Standardlaştırmanın Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimî Komitesi), Hindistan Standardları Enstitüsü'nün, kendi bünyesinde yaptığı etüdün sonucu olarak hazırladığı doküman üzerinde çalışmış ve diğer ISO üyesi kuruluşların da karşılaştırmaya imkân vermek üzere benzer çalışmalarını kararlaştırmıştı.

1966 Mayıs ayında, Ankara'da Türk Standardları Enstitüsü'nde toplanan STACO'nun gündeminde «Standardların hazırlanmasında geçen zaman» konusu yine yer alıyordu. Bu defa, Hindistan Standardları Enstitüsü'nün orijinal tebliği'nin yanı sıra İngiltere, Güney Afrika Birliği, S.S.C.B., Yeni Zelanda, Polonya, Fransa, Portekiz, Türkiye ve Japonya'nın sunmuş oldukları ve kendi durumlarını ele alan tebliğleri de görüşme konusu olmuştu.

Ancak, ISO'ya üye olan millî standard kurumlarının gerek orga-

nizasyon yapılarında, gerekse standard yapma usullerinde mevcut olan farklılıklar, ortalama zamanın tesbiti konusundaki etüdlere karşılaştırılmalarını ve bu zamanın kısaltılması bakımından bazı ortak çözüm yollarının bulunmasını güçleştirmiştir. STACO, bu zorlukları gözönünde bulundurmakla beraber, konunun peşini bırakmamış; bilâkis bir sonuca varabilmek için çabalarını daha da yoğunlaştırmıştır.

Nitekim, Ankara toplantısında alınan karar gereğince, Hindistan'dan Mr. S. K. Sen'e, karşılaştırmalı analizlerin yapılması, Türk Standardları Enstitüsü Başkanı Faruk A. Sünter'e de «Gelişmekte Olan Ülkelerde ve Yeni Standard Kurumlarında Standardların Hazırlanması Zamanının Kısaltılması İçin Alınacak Tedbirler» konulu tebliğin ön tasarisinin hazırlanması görevi verilmiştir.

Bu yazımızda, Faruk A. Sünter'in hazırlayarak STACO gündemine alınmak üzere Komitenin Başkanı İngiliz T.R.B. Sanders'e gönderdiği tebliğ tasarisinin ana hatlarını ve «Tavsiyeler» bölümünü bulacaksınız.

★

Tebliğ'de ilk olarak, konunun ISO/STACO tarafından ele alınışının kısa bir tarihçesi yapılmakta, bu etüdün hazırlanışında izlenen metod ve amaçlar ortaya kon-

duktan sonra, standard hazırlama yönünden TSE'nin hiyerarşik yapısı ve uygulanan usuller ayrıntılı bir şekilde açıklanmaktadır. Standardların yapımında her safha için gerekli zaman da hafta olarak belirtilmektedir.

Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, standard hazırlamada gerekli zamanın kısaltılması yolunda yapılacak tavsiyelerden önce standard yapan kurumun kuruluş ve mevzuat yönünden iyice bilinmesine ihtiyaç vardır. Aksi takdirde, karşılaştırma yapmaya ve bundan olumlu bir sonuç elde etmeye imkân bulunamaz. İşte, Faruk A. Sünter'in aşağıda aynen sunduğumuz tavsiyeleri, ön şartların yeterince gözönünde bulundurulmuş olması sebebiyle, ISO çevrelerinde gerekli ilgiyi toplayacak ve etkisini gösterecek bir nitelik taşımaktadır.

5. TAVSİYELER

5.1 Uzmanlardan ve Mevcut Verilerden Faydalanma :

ISO Rekomantasyonlarından direkt olarak tercüme edilenlerin dışında hazırlanan standartlarda gözönünde tutulması gerekli ilk husus, uzmanların bilgilerini ve mevcut verileri toplayarak bunları mahallî şartlara en uygun bir şekilde biraraya getirmektir.

Bu amaçla da, bilimsel kuruluşlar ve üniversitelerle sıkı ilişkiler kurmak ve bu ilişkileri devam

ettirmek gerekir. Bununla beraber, bu gibi uzmanlar TSE'de Full-time esasına göre istihdam edilmemekte, hizmetlerinden genellikle normal mesai saatlerinin dışında yararlanılmakta, ya da çalışma saatleri, kendi ihtiyarlarına bırakılmaktadır.

Bir orijinal standardın hazırlanmasında ilk görev, mahallî şartların tayin ve tesbitidir. Bunun için, TSE Genel Kurulu'nun A, B ve C Gruplarında üye olan kuruluşlara müracaat edilmekte ve onların bu husustaki görüşleri sorulmaktadır. Böylelikle bir araya getirilen çeşitli fikir ve görüşler ilk tasarrının meydana getirilmesinde büyük çapta faydalı olmaktadır.

5.2 Programlama

Gelişmekte olan ülkeler, gelişmelerini tamamlamış ülkelere kıyasla, oldukça mahdut sayıda standarda sahiptirler. Mali kaynaklar ve personel yönlerinden kendini gösteren imkânsızlıkların doğduğu bu sınırlılığın, yıllık çalışma programlarında önceliği ISO, IEC ve OECD, ECE, FAO vs. gibi milletlerarası kuruluşların yayınladıkları rekomandasyonlara vermek suretiyle ortadan kaldırmak ve kısa zamanda standartların sayısını çoğaltmak mümkündür.

Çalışma programında ikinci priorite, yukarıda belirttiğimiz milletlerarası kuruluşların, üzerinde çalışmakta oldukları rekomandasyon tasarımlarına verilebilir. Bu faaliyetin amacı da az çok yukarıdaki gibi ayndır.

Priorite yönünden ilk iki sırayı alan ve yukarıda belirtilen faaliyetlerde ihtisaslaşmış yeteri kadar teknik komite uzmanı yetiştirilmedikçe, orijinal standard yapmaya teşebbüs etmemelidir.

Orijinal standartlara olan ihtiyaç da, bütün bu faaliyetlerin başlangıcında tesbit olunmalı ve standardlaştırma programına bunlar da dahil edilmelidir. Ancak bir taraftan uzmanlar yetiştirilirken, diğer taraftan da, ileride hazırlanması düşünülen orijinal standartlar için gerekli ön hazırlıkların örneğin, laboratuvar faaliyetleri ve piyasa araştırmalarının yapılması şayanı tercihtir. Bu ön hazırlıkları yapacak olan uzman grubu, tesbit ettikleri verilerle ilgili raporlarını, ileride ele alınmak üzere standard yapımcılarına tevdi ederler; esasen geçen süre içinde de standard yapımcılarının eğitimleri tamamlanmış olur.

5.3 Standard Yapımcılarının Yetiştirilmesi :

Bütün gelişmekte olan ülkeler, yukarıda belirtilen optimum zamanların ortaya koyduğu sınırlar içinde çalışmalar yapmayı denemelidirler. Bu yapılacak olursa, standartlar 8-10 aylık süre içinde hazırlanabilir ki, gelişen ülkelerle karşılaştırıldığı takdirde bu süre, standard hazırlama için sarf olunan zamanın oldukça kısaltılabileceğini ifade eder. (Bak. ISO/STACO N 355 sayılı Dokümandaki Karşılaştırmalar).

Bununla beraber, buraya kadar yapmış olduğumuz açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, standard yapmada en önemli faktör, yetişmiş teknik personelin sayıdır. Bir mühendis, sanayici veya tarım uzmanı, gerekli tecrübeye sahip olmadıkça, standard yapma görevinde başarı kazanamaz.

Bu alanda yetişmenin zorluğunu belirtmek de yerinde olacaktır. Uzman yetiştirme hususunda tavsiye edilebilecek en çıkar yol, standard hazırlama görevini yüklenmiş olanları, konuları ile baş başa bırakmak ve çeşitli seviyelerden farklı kritiklerle yüz yüze getirmektir.

Böylelikle, standard yapımcıları, milletlerarası seviyede münakaşa konusu edilmekte olan milletlerarası ve bölgesel rekomandasyonların tercüme ve adaptasyonu ile karşı karşıya kalacaklar, diğer gereksiz münakaşalardan kendilerini koruyabileceklerdir. Bu sistem, tecrübe ile birlikte, yeni bir standard hazırlayabilme yeterliliğini de sağlar. (İş başında eğitim).

5.4 Millî Standard Enstitülerini Reorganizasyon İhtiyacı

Bir standard enstitüsü :

5.4.1 Programını gereği gibi uygulamak ve beklenmedik sıkıntılarla karşılaşma tehlikesini bertaraf edebilmek için sağlam ve istikrarlı gelir kaynakları sağlamalı,

5.4.2 Standardlaştırma ve standard yapma konusunda söz sahibi uzmanları bir araya getirebilmeli,

5.4.3 Maksimum kolaylık ve mesuriyet içinde çalışabilmelerini sağlamak için gerekli malî kaynakları ve personeli, uzmanlarının emrine tahsis edebilmelidir.

Standard hazırlama hızı, ilgili tercüme, etüd ve sekreterlik çalış-

malarının hızına bağlıdır. Yeterli bir kadronun mevcut olmayışı, yukarıda sözü edilen optimum zamanların uzamasına yol açar. Buna karşılık, standard yapımcılarına yardımcı olan full-time kadrosunun iyi ve verimli bir şekilde çalışması, bu optimum zamanların kısalmasını dahi mümkün kılabilmektedir.

5.5 Halkla İlişkiler

Standardlaştırmanın yaygınlaşması ve kamuya maledilebilmesi amacını gerçekleştirebilmek için, halkla ilişkileri de, en önemli bir faaliyet olarak ele almak gereklidir.

Bu konuda yapılacak çalışmalar şu noktaları kapsar :

- Halkı, standardlaştırmanın anlamı hakkında aydınlatmak,
- Standardlaştırmanın halk yararına olduğunu ve bu bakımdan desteklenmesi gerektiğini anlatmak,
- Gerek tarım ve gerekse sanayi sektörlerinde gittikçe artan standard isteklerini karşılayabilmek.

Millî seviyede standardlaştırmaya hız verebilmek için, standard kurumlarını yöneten yüksek kademede ki sevk ve idarecilerin, halkla ilişkilere gereken önemi vermeleri ve etkili bir şekilde yürütebilmeleri şarttır.

6. Sonuç

Standardlaştırma hareketini yeni organize etmekte olan gelişen ülkeler, kendilerinden öncekilerde bulunmayan bir hazineye sahiptirler. Standardlaştırmanın öncüleri tarafından uzun yıllar süren çalışmalar sonucu meydana getirilmiş bulunan zengin dokümantasyon, yeni standard kurumlarına, zaman ve diğer kaynaklar yönünden eskilere oranla büyük imkân ve tasarruflar sağlamıştır. Bu dokümantasyonun yanısıra, bir başka avantaj, eski kurumların en başarılı taraflarını tesbit ederek bunları bir araya getirmek, bu suretle yeni ve mükemmel standard kuruluşları yaratmak imkânıdır.

Standardlaştırma konusunda olumlu sonuçlar almak ve arzulan hedeflere ulaşmak isteniyorsa, gelişmekte olan bu ülkelerin bu incelememizde ileri sürdüğümüz görüşlere katılmaları tavsiye edilir.

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİNE MÜRACAATINIZ
VEYA
MERKEZİMİZDEKİ

471130
471131-471132

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KISMET

Standard — 16

PORTRELER

Rasim KURŞUNCU

1920 yılında Konya'da doğmuştur. Orta öğrenimini Konya Lisesinde tamamladıktan sonra Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü hesabına Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderilmiş ve Massachusetts Institute of Technology (MIT) de Elektrik Mühendisliği öğrenimi yaparak, BS ve MS derecelerini almıştır.

1945 yılında yurda döndükten sonra Etibank merkez teşkilâtında göreve başlayan Kurşuncu, 1947-53 yılları arasında bölge santralleri ve yüksek gerilimli enerji nakil hatları inşalarında çalışmış, 1954 de tekrar merkeze dönmüştür. Çeşitli görevlerde bulunduktan sonra da 1964'den itibaren Etibank Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olmuştur.

Rasim Kurşuncu, Türk Standardları Enstitüsü Elektrik Hazırlık Grubu çerçevesinde çalışmalar yapmış, çeşitli elektrik malzemelerinin standartlarını hazırlayan teknik komitelerde görev almıştır. TSE ile olan yakın ilgisini bugün de sürdürmektedir. Etibank'taki görevlerinin dışında, American Institute of Electrical Engineers ve American Institute of Radio Engineers adlı yabancı kuruluşların da üyesi bulunmaktadır.

Ömer Lütfi SUGAN

1900 yılında İnebolu'da dünyaya gelen Sugan, orta öğrenimini tamamladıktan sonra, Avusturya'ya gitmiş ve 1919'da Brün Tekstil Yüksek Okulu'nu bitirmiştir. Yurda döndükten sonra çeşitli okullarda matematik ve yabancı dil öğretmenliği yapmış daha sonra «Yüncülük» üzerine ihtisas yapmak üzere bu defa Almanya'ya gönderilmiştir.

Yurda ikinci defa dönüşünde Sümerbank'a intisap eden Ömer Lütfi Sugan, ilk olarak Defterdar Fabrikasında görev almış, bunu Bursa Merinos Fabrikası Müdürlüğü, Sümerbank Birleşik Yün İpliği, Dokuma ve Suniipek Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğü ve Sümerbank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğü görevleri takip etmiştir.

1945 yılında Defterdar Fabrikası Müdürlüğüne getirilmiş ve 1951'de Sümerbank Teknik Müfettişi iken istifa suretiyle ayrılarak Özel Sektöre geçmiştir. Aksu ve Arış Fabrikalarını kuran Sugan, halen Aksu İplik, Dokuma, Apre, Boya Fabrikaları T.A.Ş. Genel Müdürüdür.

Ömer Lütfi Sugan, 1962 yılında, Türk Standardları Enstitüsü Tekstil Hazırlık Grubu'na bağlı olarak İstanbul Sanayi Odası bünyesinde kurulan «Yünlü» Teknik Komitesi'nin Başkanıdır. Bu komite tarafından hazırlanmış bulunan 50 den fazla standard tasarısı, TSE'nin normal usullerine göre peyderpey Türk Standardı haline getirilmektedir.

TSE Teknik Kurulu altı yeni standard daha kabul etti

Ocak ayında yapılan Teknik Kurul çalışmaları sonunda 449'a yükselmiş bulunan Türk Standardlarına, 1 Şubat 1967 günü yapılan Teknik Kurul toplantısında 6 yeni standard daha eklenmiş bulunmaktadır.

Gündemde mevcut 6 standard tasarısından 1 tanesi Elektrik Hazırlık Grubu, diğer 5 tanesi de Makina Hazırlık Grubu tarafından meydana getirilerek sunulmuş bulunuyordu. Teknik Kurul, tasarılar hakkında toplanan mütalâaları gözden geçirerek yapılan olgunlaştırma çalışmalarını incelemiş ve sonuç olarak 6 tasarımı da tek tek

uygun görmüş ve oybirliği ile kabul etmiştir.

Aşağıda, yeni standartların adlarını bulacaksınız :

Direnç ve Kondansatörlerin Normal Değer Serileri

Körüklü Havagazı Sayaçları

Kurşun Boru ve Dirsekleri

Sıvı, Gaz ve Buhar için Kullanılan Kırdöküm Vanalar

Yakıt Yağı Tankı (Bina İçi)

İçme Suları Donatımında Kullanılan Kapaklar.

Kâmil Oba, Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubu üyesi oldu

Çok yüklü bir çalışma programı uygulamakta olan Türk Standardları Enstitüsü Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubunda yeni bir üyeliğe ihtiyaç duyulmuş ve Grup Başkanı Celâl İmre'nin teklifi üzerine Yönetim Kurulunca, Sümerbank Genel Müdür Yardımcısı Kâmil Oba'nın üyeliği kararlaştırılmıştır.

Makina Yüksek Mühendisi olan Kâmil Oba, uzun bir süreden beri TSE Genel Kurulunda Sümerbank'ı temsil etmektedir.

T.C. Resmî Gazete ' den Standard Haberleri

TÜRK STANDARDLARININ UYGULANMASI HAKKINDAKİ TÜZÜK YAYINLANDI

22 ŞUBAT TARİHLİ RESMÎ GAZETE'DE YAYINLANAN TÜZÜĞÜN TAM METNİ

Bilindiği üzere memleketimizde standartların kontrolü 1705 ve 3018 sayılı kanunlara göre yapılmaktadır. Uygulama şekil ve şartlarını gösteren bir Tüzük 1959 yılında yayımlanmıştı. Uygulamada görülen aksaklıkları gidermek amacıyla hazırlanan yeni Tüzük, Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bu tüzüğün metnini aşağıda veriyoruz :

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Madde 1 — 1705 ve 3018 sayılı kanunlar gereğince iç ve dış ticaret menfaatlerini korumak ve ticaret malları üzerinde taşış ve hilelere mani olmak üzere bitki, hayvan ve maden asıllı maddelerin tümü ile bunların yarı veya tam mamullerinin yahut bunların bileşiminden meydana gelen maddelerin hazırlanmasına, imaline, temizlenmesine, belirli sınıflara ve nevilere ayrılmasına ilişkin olup 18.11.1960 tarihli ve 132 sayılı kanuna dayanılarak kabul olunan Türk Standardlarından Bakanlar Kurulu

kararıyla mecburi kılınanların uygulanması bu Tüzük hükümlerine tabidir.

Bu standartlar, yukarıda yazılı maddelerin ambalajlarına, koruyucu kılıflarına, alım, satım, nakil ve muhafazalarına ve bu hususlarda uygulanacak usul ve şartlara, özel veya ulusal işaretlere ve gerekli açıklamalara ilişkin esasları da içine alabilir.

Madde 2 — Bu Tüzükte geçen mal deyimi; 1 inci maddede yazılı maddeler ile yarı ve tam mamullerini ve bunların bileşimlerinden meydana gelen maddeleri ve varsa ambalajlarını ve koruyucu kılıflarını da kapsar.

Madde 3 — Türk Standardlarını mecburi kılan Bakanlar Kurulu kararlarında, bunların uygulanmasına geçileceği tarihler, yayımlarından en az on beş gün sonra başlamak üzere belirtilir.

Madde 4 — Türk Standardları, malın üretimi, satışı, ihracı veya ithali saflıklarından biri veya bir kaç veya hepsi için mecburi kılınabilir. Buna göre, mecburi kılınan standarda aykırı olarak, malın üretimi, satışı, ihracı veya

ithali yasaktır. Ancak, Bakanlar Kurulu, memleket ekonomisinin zorunlu kıldığı hallerde; standardına uygun olmayan malların ithaline veya belgelerine veya ambalajlarına veya belge ve ambalajlarına (Mal ve ambalaj standard değildir) veya (Mal standard değildir) veya (Ambalaj standard değildir) gibi devimler yazılmak suretiyle standardına uygun olmayan malların üretilerek ihracına, izin verebilir. Bu işlemlerin şekil ve şartları Bakanlar Kurulu kararında belirtilir.

Madde 5 — Mecburi kılınan Türk Standardlarının yürürlüğe girdikleri tarihlerde, ellerinde bu standartlara aykırı mal ve ambalaj malzemesi bulunan gerçek veya tüzel kişilerin, bunların nevi ve miktarlarını, ilgili bakanlıklara belirtilecek süre içinde ve gösterilen makam ve kurumlara bildirmeleri mecburiyeti, ilgili Bakanlar Kurulu kararlarına konulabilir.

Bu malların, ne kadar süre içinde ve ne suretle tasfiye edilecekleri, ilgili bakanlıklarca, bildirme süresinin bitiminden itibaren en geç iki ay içinde, tesbit ve ilân olunur.

(Devamı 27. Sahifede)

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «Elektrikte Kullanılan Sembol Harfler» ve «Anten Tesisleri» Standard tasarıları, çeşitli kuruluşlardan gelen mütalâaların ışığı altında Hazırlık Grubu tarafından olgunlaştırılmaktadır.
- ★ «Değişken Dirençli Parafudrlar» ve «Alternatif Akım Elektrik Sayaçları» tasarıları Teknik Kurul gündemine alınmıştır.

İNŞAAT :

- ★ «Çimento Stabilize Kerpiç Bloklar» tasarısı, ilgili yerlerden gelen mütalâalara göre Hazırlık Grubunca olgunlaştırılmaktadır.
- ★ Uçucu küllerle ilgili iki standard tasarısının teknik komitedeki çalışmaları son safhadadır.
- ★ «Statik Çalışmaya Katılmayan Döşeme Tuğlaları», «Kiremit» ve «Beton Agregaları Nümune Alma ve Deney Metodları» tasarıları teknik komitelgrince tamamlanmış olup, incelenmek üzere Hazırlık Grubuna sunulmuştur.

KİMYA :

- ★ «Süper Fosfat» standard tasarısı, Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ «Külçe Kalay» ve «Terebentin Esansı» tasarıları, yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ «Maden Kömüründe Strambi Metodu ile Toplam Kültür Tayini» ve «Kalıplanmış Fenol-Formaldehit Plâstiklerinde Serbest Amonyak Aranması» tasarıları Teknik Kurul'a sunulmuştur.

MADEN :

«Demir Cevherinden Nümune Alma» tasarısı Teknik Kurul'a sunulmuştur.

MAKİNA :

- ★ «Buhar Kazanları Su Seviye Gösterge Camları» ve «Basıncılı Hava Hortumları» tasarıları Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.
- ★ «Beton Çelikleri», «Oto ve Traktör Makasları», «Fren Balataları», «Alaşımız ve Az Alaşımız Çelikler için Ark Kaynağı Elektrotları», «Su Filtreleri», «Konveyör Kayışları», «Havagazi Ocakları, Fırınları ve Ocaklı Fırınları», «Katı Yakıt Yakan Termosifonlar», «Düşey Milli Derin Kuyu Santrifüj Pompaları», «Tesviyeci Keskileri», «Odun İşleme Kalemleri», «Ad, Numara ve İşaret Plâkaları», «Beyaz Yün Keçeler», Kaynaklı Çelik Kalorifer Kazanları ve «Kazan Armatürlerinden Emniyet Ventilleri» tasarıları, Teknik Kurul Alt Komitesindedir.
- ★ «Kama Sürgülü Yassı Gaz Vanalar (Kırdöküm Hafif Model)», «Kalorifer Armatürlerinden Doldurma ve Boşaltma Muslukları», «İçten Yanmalı Motor Silindir Gömlekleri» «Havagazi Şofbenleri» ve «Demir El Aracıları» tasarıları ise Teknik Kurul'a sunulmuştur.

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

«Penceresiz Banyo ve Helâların Motor Gücüne İhtiyaç Göstermeden Bacalarla Havalandırma Esasları» ve «Yapı Elemanlarının Boyutlandırılmasında Göz Önüne Alınacak Yükler» tasarıları, Teknik Kurul Gündeminde dir.

TEKSTİL :

- ★ «İplik Düzensüzlüğü Kontrol Metodları» tasarısı Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmaktadır.
- ★ «Temiz Yün Miktarının (core) Denemesi İle Tayini», «Kirlili ve Temiz Yün ile Diğer Hayvani Elyafıta Nemlilik Tayini ve Kondisyonlama», «Tekstil Maddelerinin Nemliliğinin Tayini ve Kondisyonlama», «Yün İpliklerinde Nemlilik Tayini ve Kondisyonlama» ve «Yün veya Karışık Kumaşlarda Nemlilik Tayini ve Kondisyonlama» adlı tasarılar Teknik Kurul gündeminde dir.

MÜTALÂA İÇİN İLGİLİ ÖZEL VE RESMİ SEKTÖR KURULUŞLARINA GÖNDERİLMİŞ BULUNAN STANDARD TASARILARI (*)

ELEKTRİK :

Çelik Özlü Alüminyum İletkenler

İNŞAAT :

Tablalı (Aynalı) ve Camlı Kapılar
Tabii Yapı Taşları
Odun Maden Direkleri

KİMYA :

Susuz Sodyum Karbonat ve Çamaşır Sodası

LÂBORATUVAR :

Standard Çözeltilerin Hazırlanması
Ayarlı Çözeltilerin Hazırlanması

MADEN :

Temper-Döküm
Küresel Grafitli Dökme Demir
Lâmeli Dökme Demir
Yaylık Çelik Lâmalar

MAKİNA :

Patinaj Zincirleri
İçten Yanmalı Motorların Soğutma Sistemlerinde Kullanılan Lâstik Hortumlar
Isı Eşanjörleri
Sıvı Gaz ve Buhar İçin Çelik Döküm Vanalar
Demir ve Çelik Malzemenin Korozyona Karşı Fosfatlanması
Kayma Yataklar İçin Beyaz Metal
Yataklar İçin Kurşunlu Bronz Metaller
Havagazi Donanımında Kullanılan Musluklar
Vidalı Boru Flansları
Çelik Döküm Boru Flansları

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

Yapılarda Ölçü Toleransları
Yapılarda Ölçü Terimleri

ZİRAAT :

Koyun Etleri, Kuzu Etleri, Keçi Etleri, Dana Etleri, İnek Etleri, Boğa Etleri, Öküz Etleri.

(*) Mütalâaya gönderilmiş bulunan standard tasarıları ile ilgilenenlerin en kısa zamanda TSE merkezine müracaatları bildirilir.

Salonlarında

Yardımsevenler Derneğinin 39. Yıllık Toplantısı Yapıldı

19 ŞUBATTA TSE'DE YAPILAN TOPLANTIDA CUMHURBAŞKANI
SUNAY VE BAŞBAKAN DEMİREL DE HAZIR BULUNDULAR

Yardımsevenler Derneği'nin 39. Yıllık Toplantısı 19 Şubat 1967 günü Türk Standardları Enstitüsü salonunda yapılmıştır.

Cumhurbaşkanı Sayın Cevdet Sunay ile eşlerinin de şeref verdikleri toplantıda Cumhuriyet Senatosu Başkanı Dr. İbrahim Şevki Atasagun ve eşi, Başbakan Şüleyman Demirel ve eşi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı İbrahim Deriner ve eşi, İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan, Ankara Valisi Celâlettin Coşkun, Bn. Mevhibe İnönü Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter, Yönetim Kurulu Üyesi Fasih Atam, Genel Sekreter Velid İsfendiyar ve çok seçkin misafirlerle Dernek üyeleri hazır bulunmuşlardır.

Dernek Başkanı Dr. Mediha Eldem'in açış konuşması ile başlayan toplantıda önce Başbakan Demirel konuşmuş, daha sonra şeref üyelerine madalyaları verilmiş ve Ankara'daki diğer dernekleri temsilcileri, kısa konuşmalarla kendi kuruluşlarını tanıtmışlardır.

Yardımsevenler Derneğinin TSE salonlarında yapılan 39. Yıllık Toplantısında hazır bulunanlar.

AID'nın DİPLOMA TÖRENİ

Ankara'daki AID Teşkilâtı, 15 Şubat 1967 günü Türk Standardları Enstitüsü Salonunda düzenlediği bir törenle, Amerika'da eğitimlerini tamamlamış olan 110 bursiyerine, başarı sertifikalarını dağıtmıştır.

Bursiyerler, Tarım, Çalışma ve Millî Eğitim Bakanlıklarından olup, Amerika Birleşik Devletleri'nin muhtelif üniversitelerinde 2 ilâ 40 ay eğitim görmüşlerdir.

Törende, AID Misyonu Başkanı J. P. Grant ve Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter de hazır bulunmuşlardır.

★

Diğer taraftan, P.T.T. İşletme Genel Müdürlüğü Ankara Telefon Müdürlüğü de, 24 Şubat günü, yine Türk Standardları Enstitüsü Salonunda memur müsabaka imtihanı yapmıştır.

Yukarıdaki fotoğrafta Mr. Grant ve Faruk A. Sünter bir bursiyere sertifikasını verirken görülüyor.

Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulu Toplandı

Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulundan bir köşe

Ziraat Mühendisleri Odasının XIII. Genel Kurul Toplantısı 17-18 Şubat 1967 tarihlerinde bine yakın üyesinin iştiraki ile Enstitümüz toplantı salonunda yapılmıştır.

Bakanlar, milletvekilleri ve diğer davetlilerin hazır bulunduğu toplantıda Oda Başkanı Kemal Gökçora yaptığı açış konuşmasında ziraat mühendisliği ve Oda ile ilgili ana davalara değinmiştir.

Gökçora bu konuşmasında özetle «1954 yılındanberi faaliyette bulunan Odamız, kronolojik olarak, tarım kesiminin bir çok aktüel problemlerin; ferdî ve grup meseleleri veya teknik kongreleri vasıtasıyla incelemiş ve bunlardan bir çoğunun hal çarelerini tesbit etmiş ve yayımlanmasına da gayret sarfetmiştir.

Ziraat Mühendisleri Odası gibi bir meslek teşekkülü, ilgili idare ve kurumlar için çok faydalı ve gerekli bir organizasyondur. Tarımsal politikanın çizilmesinde ve uygulanmasında, yetkili bir istişari merci olarak daha çok istifade edilmesi mümkün olan bir teşekküldür.

Ziraat Yüksek Mühendisliği, memleketin en geniş toplumu olan müstahsil kitleye hitap eden ve dolayısıyla, kamu hizmetinde, yurt ölçüsünde etkili teknik bir sınıftır. Bu bakımdan, bu teknik kadronun hak ve selâhiyetlerine ilişkin meselelerin çözümlenmesi de millî seviyede önemlidir.» demiştir.

Tarım Bakanı Dağdaş konuşmasında, ziraat yüksek mühendisliğinin, Türkiye ziraat potansiyelinin

değerlendirilmesinde ve dış ticaret rejiminin ayarlanmasında temel bir meslek olduğuna işaret etmiş, Tarım Bakanlığınca Türkiye'nin üretim gücü, tüketim ve dış ticaret rejimi gözönüne alınarak, makro hedeflerin tesbit edildiğini ve önümüzdeki ay içerisinde Bakanlık reorganizasyon çalışmalarına başlanacağını belirtmiştir.

Köyşleri Bakanı S. Osman Avcı, «Türk ziraat mühendislerinin başarılı çalışmalarını ortaya koyacak çok misaller mevcuttur», diyerek başladığı konuşmasında meslek grubunun, memleketin 22 milyon vatandaşının dertleri ile doğrudan doğruya ve 32 milyon vatandaş ile de dolayısıyla ilişkin bulunduğuna işaret etmiştir.

Avcı sözlerine devamla :

«Entansif ziraata geçiş için şartların hazırlanmasında Türk ziraat mühendisine büyük hizmetler düşmektedir.

Köylüyü kendi kendine boyun eğen insan olmaktan çıkarıp kendi meselelerinin hallerine teşkilatlanmasını bilen vatandaş haline getirmek icap etmektedir.

İşte Türkiye tarımı yukarıda kısaca ifade ettiğim problem içerisinde yardım elini uzatan Türk ziraat mühendislerine bakmaktadır. Bugüne kadar Türk ziraatçısı memleket tarımına çok şeyler vermiştir.

Devlet yatırımları ve gerekse çiftçi yatırımları için ziraat mühendislerine proje hazırlamak ve

aplikasyon hizmetlerinde büyük vazife ve sorumluluk düşmektedir.

Bu hizmetlerin kısa zamanda geliştirilebilmesi sadece bir imkân meselesi değil aynı zamanda ziraat mühendisliği mesleğinin imkânlar itibariyle geliştirilmesi ile ilgilidir.» demiştir.

Faaliyet raporunun okunmasından sonra tenkitlere geçilmiş delegeler genellikle öğretim, teknik tarım eğitimi ile tarımsal reformlar konusunda kişisel görüş ve tenkitlerini dile getirmişlerdir.

Basın ile olan ilişkiler konusu üzerinde durulmuş, söz alan delegeler bu konu ile ilişkin kişisel teklifler ileri sürmüşlerdir.

Konuşmacılar, ziraat mühendisliğinin yurt kalkınmasındaki önemine değinerek Personel Kanunu hazırlıklarında bu hususun önemle dikkate alınması gerektiğini savunmuşlardır.

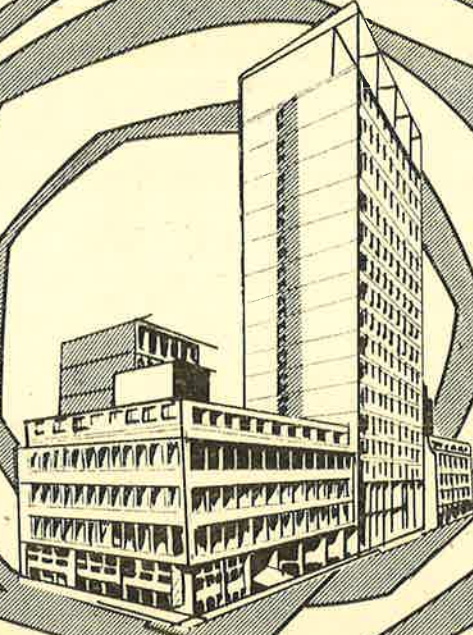
İdare heyetinin tenkitlere cevabından ve ibra edilmesinden sonra seçimlere geçilmiştir.

Yapılan seçimler sonunda Yönetim Kurulu aşağıdaki şekilde teşekkül etmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Mustafa Uluöz

Başkan V. : Selâhattin Güman
Sekreter Üye : Yılmaz Hastürk
Muhasip Üye : Çetin Arda
Üye : Zafer Cilasun
Üye : Oğuz Atalay
Üye : Ruhş Aytekin

TÜRKİYE'DE ISI VE SES İZOLASYONUNDA
YEPYENİ BİR TATBİKAT İLE

TEK İSİM

tek-iz

TEKNİK İZOLASYON A.Ş

- SATIŞ SERVİSİ
- TAAHHÜT SERVİSİ
- HER TÜRLÜ İZOLASYON TATBİKATI İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK SERVİSİ

DAIMA EMRİNİZDEDİR.

Merkez : Tersane Cad. İhsal Han Kat I Karaköy - İstanbul
Ankara İrtibat Bürosu : Merkez Ticaret, Ulus Meydanı

Tel : 49 84 51 - 49 84 52
Tel : 11 91 32

STANDARD SOHBETLERİ

BAYRAM

Armağan ANAR

Çocukluğunun bayramlarını hatırlayan orta yaşlılara sorun, derhal yüzlerine yumuşak ve özlem dolu bir ifade gelir. İçlerinde tatlı yankılar yapan anıların ışığı gözlerinde parıldar. «Bayram o zaman bayramdı» duygusunu size türlü türlü yollardan anlatırlar.

Gerçekten, arife gecesi, çocukların bir an olsun gözden kaybetmemek kaygusundan olacak, dolaba kaldırılmayıp sandalyenin üzerine titizlikle asılmış yeni elbise, yere yanyana konmuş pırl pırl ayakkabılar, ayakkabıların üzerinde itina ile devşirilmiş kar gibi beyaz çoraplara baka baka tatlı bir uykuya daldığı çocuk günlerini unutamıyanlarımız çoktur aramızda. Hattâ çoktur el ayak çekildikten sonra usulca kalkıp yeni ayakkabılarını koynuna alıp daha da sıcak düşlere dalmış olanlarımız.

Sabahleyin ilk iş giyinip kuşanıp bayram namazından dönen babaların, dedelerin ellerini öpüp bayram harçlıklarını almak ve o parayla alınacak mantar tabancaları, renk renk balonlar ve daha bir sürü çoktandır hasreti çekilen şeyin yarattığı sabırsızlık içinde kahvaltıya oturmak da, eski bayramların tadına doyum olmayan anlarıdır.

Bir de anne ve babayla beraber el öpmeğe gitme faslı olmasa da soluğu doğruca bayram yerinde alsa, bir çocuğun hayatında bundan daha mükemmel bir kaç gün olamaz herhalde.

Gerçi el öpme ziyaretlerinin cazip tarafları da vardır. Büyüklerden alınan mendiller, mendillerin içine yerleştirilmiş paralar ve bol bol yenen şeker ve çikolatalar. Ama oradan oraya dolaşırken dükkânda ayağa pek güzel uyan ayakkabıların gittikçe ufalıp insanın ayağının arkasında acısına dayanılmaz bolanlar yapması, bayramın özellikle ikinci günü bağgösteren ve yenen abur cuburdan bayram yerinde kayık salıncaklarda kolan vururken nasıl geçtiği bilinmeyen saatlerin yardımıyla mide bulantısı, bayramın ve bu ziyaretlerin başlıca tatsız taraflarıdır.

Çocukların açısından Şeker Bayramı Kurban Bayramından daha ilginçtir. Şeker Bayramı uzun aylardan beri gelen ilk bayramdır ve adı daha sempattir. Ayrıca, günlerden beri bahçede ahbap olduğu koyunun bayram günü kesilip yenmesi çocukların içinde bir eziklik yaratır.

Kurbanın kesilmesi kendine has kurallara göre yapılır. Kurbanın gözlerinin bağlanması, daha önceden tuz yedirilmesi, parçalanması, kaçta kaçının komşulardan kimlere dağıtılacağı ve bayram yemeği için hazırlanan kavurma, hep çok eskilerden kalma koşullara uygun olarak yapılır. Hattâ tabiat bile Kurban Bayramının adabına riayet eder ve bayram sabahı muhakkak bir miktar yağmur serperler.

Bugünlerin bayramları ise çocuklar ve gençler için okulların bir kaç gün kapanmasına yarayan eski moda fakat yararlı bir vesile, kadınlı erkekli çalışan kütlenin bir kaç gün kendine ait özel işlerini tamamlayacağı fırsat, her fırsattan kendine bir eğlence yaratan bir azınlık için ise, eğlenceyi bulduğu yerden başka bir yerde devam ettirme bahanesi demektir.

Bugünün bayramlarında genellikle riayet edilen hususlar, eve bir miktar şeker ve lokum nevinden birşeyler almak, kapıya gelen ve hepsi de sizin olduğunu söyleyen 8-10 çöpçüye vermek üzere bir gün evelden bozuk para tedarik etmek, bir iki pek mecburî ziyareti savdıktan sonra evde birikmiş işleri bitirmek, sonra arkadaşlarla buluşup hoşça vakit geçirmekten ibarettir. İmkânları ortanın üstünde olanlar ise, başlarını aldığı gibi mevsimsiz denize girmek, kar sporu yapmak veya yeni ve meşhur otellerde salınarak bayramın sıkıcı addettikleri merasiminden kurtulmakla övünmek suretiyle bayram geçirmektedirler.

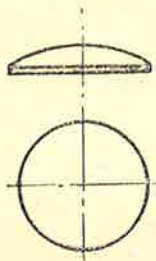
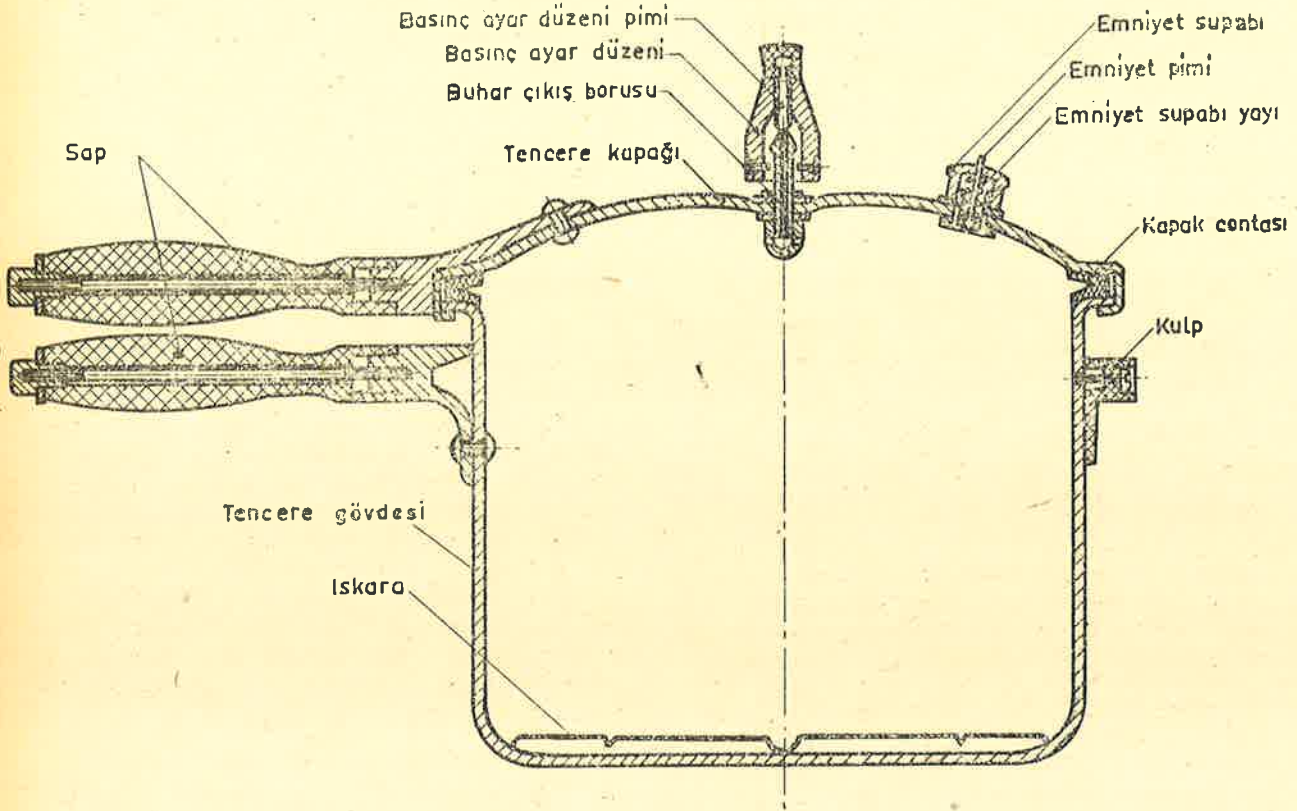
Değişen hayat şartları insanlara daha pratik yaşama, romantik duygulardan uzaklaşma ve yapılacak bin türlü işin arasında en az faydası olan gelenekleri atma zorunluğunu duyurduğundan beri, eski bayramlar, yerini bugünün tatil günlerine bırakmış, eski kuralların yerini yenileri almıştır.

Standardçuların yaptığı standard kuralların değişen şartlar karşısında zaman zaman değiştirilmesi gerektiği bir gerçektir. İnsanların içlerinden doğan standardlar da, bayram örneğinde olduğu gibi, kendiliğinden değişmektedir. Kısacası standardın kayıtlarından sıkılan insanın yaptığı, onları atıp yenilerini koymaktan ibarettir. İşte size standardların yapısının, uygulamasının, değişmesinin ve benimsenmesinin insan tabiatından doğma olduğuna bir örnek daha.

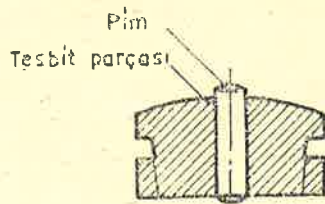
TÜRK STANDARDLARI

BASINÇLI TENCERE VE PARÇALARI

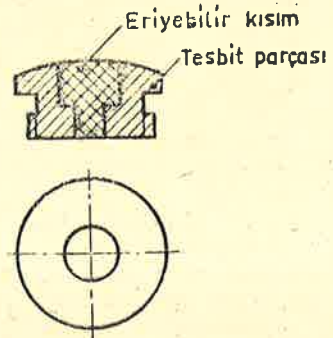
Şekil bir misal olmak üzere verilmiştir.

Kauçuk emniyet tapası

Pimli emniyet tapası

Eriyebilir emniyet tapası

YENİ Standardlar

-I-

BASINÇLI (DÜDÜKLÜ) TENCERELER STANDARDI

Ahmet KUTSAL
Makina Mühendisi

TSE Teknik Kurulunun 4 Ocak 1967 tarihli toplantısında kabul ettiği standartlardan biri de «Basınçlı (Düdüklü) Tencereler» standardı olmuştur. Patlamaları sonucu müessif olaylara sebebiyet veren ve Sanayi Bakanlığının da ele alınmasını istediği basınçlı tencereler standardı, uzun bir çalışma sonucu meydana getirilmiş, özel sektörde mevcut 10'un üstündeki imalciden bazılarının da katıldığı toplantılarda geliştirilerek son şekli verilmiştir. Bu standardın kabulü ile memleketimizde imâl edilecek olan basınçlı tencereler, standard tencereler haline gelecektir.

Bu standard, ev, pansiyon, lokanta ve benzeri yerlerde yiyeceklerin pişirilmesinde kullanılan, hacimleri 25 litreye kadar değişen ve halk arasında «düdüklü tencere» olarak bilinen basınçlı tencereleri kapsamaktadır. Standardda basınçlı tencere ile ilgili bütün tarifler verilmektedir.

Basınçlı tencerelerin imalinde kullanılacak alüminyum, alüminyum alaşımı, paslanmaz çelik hakkında burada geniş bilgi vermenin imkânsızlığı açıktır. Bu malzemelerin kimyasal bileşim ve mekanik özellikleri hakkında standardda geniş bilgi verilmiştir. Keza tencerenin iç parçaları, basınç ayar düzeni ve parçaları, emniyet supabı, emniyet tapaları, kapak contası ve sapların malzeme özelliklerinin tayin edilmesinin, vatandaşın sık sık değiştirmek zorunda olduğu bu parçaların emniyet ve ömrü bakımından zorunlu olduğu, tereddüt götürmez bir gerçektir.

Basınçlı tencerelerin ilk imâl edildikleri yıllarda geniş ölçüde kul-

lanılmış olan yaylı basınç ayar düzeni artık kullanılmayacak, yerini ağırlıklı basınç ayar düzeni alacaktır. Vatandaşların en çok şikâyeti olan kapak contasının özellikleri de bir esasa bağlanmış olmakla, çabuk yıpranma önlenmiş olacaktır.

Tencereler 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25 litre hacminde imâl edileceklerdir. Tencerelerin en yüksek pişirme anma basıncı, 1-1,5 kg. f/cm² olacaktır. İçbasınç, tencerenin patlama basıncının 1/3 ü değerine veya 3,5 kg f/cm² basınca ulaşınca kauçuk tapa yerinden çıkmış, veya özel alaşımdan yapılmış tapa erimiş olacaktır. En yüksek pişirme anma basıncının 6 katı basınç altında, yırtılma, patlama, kaçırma olmayacaktır.

En önemli ve kazaya sebebiyet veren hususlardan biri de basınç altında tencere kapağının açılması olduğundan, iç basınç 0,18 kg f/cm² ye düşmedikçe 12 kg. f. luk bir

kuvvetin tencere kapağını açamıyacağı şartı konmuştur.

Basınçlı tencerelerin kontrolü ile ilgili olarak emniyet supablarının ve basınç ayar düzenlerinin çalışma deneyleri, basınçlı hava ve sıvı ile yapılan basınç deneyleri, kapağın kalkma deneyi gibi birçok deneyden geçirilmesi esası kabul edilmiş olup, bu deneyler sonucu basınçlı tencerelerin tam emniyetle kullanılması sağlanmış olacaktır.

Her türlü ihmâl ihtimaline karşı imalatçının kullanıcıya bir «Kullanma Talimatı» vermesi öngörülerek kullanıcının tehlikeye maruz kalmaması için önceden ikaz edilmesi sağlanacaktır.

Bu standardın uygulamaya konması ile sanayimizin madenî eşya sektöründe yeni bir adım atılmış olacağına ve basınçlı tencerelerin istenen kaliteye ulaşacağına inanarak memlekete hayırlı olmasını dileriz.

İş Adamları

İKTİSAT GAZETESİ

okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Şehit Teğmen Kalmaz Cad. No. 30 - ANKARA

Standard — 23

TÜRK STANDARDLARI

TS. 451/1

DOLU GÖVDELİ ALÇI BÖLME BLOKLARI

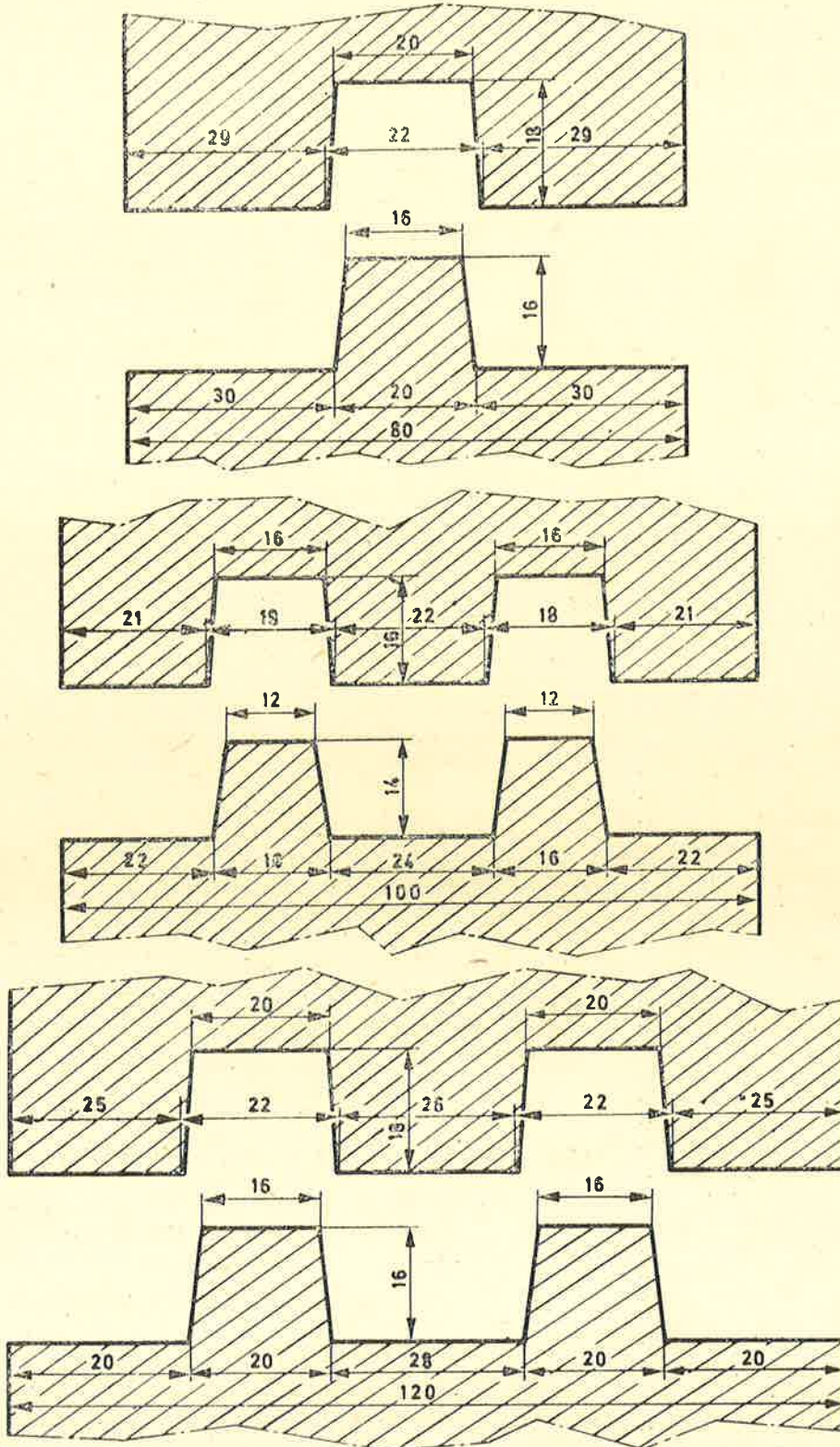
Türk Standartları Enstitüsü

UDK. 691.31

Birinci Baskı

Gypsum Partition Blocks

Ölçüler mm dir

Föy_1 Alçı bölme bloklarının zivana ve lâmbaları.

Zivana ve lâmba ölçülerinde tolerans $\pm 0,5$ mm dir.

« Alçı Duvar Levhaları » ve « Dolu Gövdeli Alçı Bölme Blokları » Standardları

Hayri YALÇIN

Kimya Yüksek Mühendisi

Ucuz ve bol miktarda alçı mevcut olmasına rağmen yurdumuzda alçı ve alçı mamüllerinin ana yapı malzemesi olarak çok az tüketilmekte olduğu bilinen bir gerçektir. Bunun çeşitli nedenleri arasında alçı mamüllerine ait standartların bulunmayışı da sayılabilir.

Alçı duvar levhaları standardı, yurdumuzda bu tip malzeme imalatı henüz mevcut olmamasına rağmen daha çok imalatı teşvik amacıyla hazırlanmış bulunmaktadır. İmal edilmemekte olan bir malzemenin standardının hazırlanmış olması ilk bakışta gereksiz gibi görünmekte ise de, standard ile birlikte başlayacak imalatın, sonradan giderilmesi güç olan çeşitli yanlış adımların atılmasını önleyeceği ve rasyonel bir imalatı gerçekleştireceği de muhakkaktır. Bu durumda standard hazırlamanın diğer bir avantajı da, hazırlayıcının hiçbir ön yargı ve bağlayıcı bir etki altında kalmadan en uygun, en mükemmel ve en ileri malzemeyi standarda dahil etmek imkânına sahip olmasıdır.

Alçı Duvar Levhaları standardında, bu avantajdan geniş ölçüde istifade edilerek, kenar şekillerine göre üç ayrı tip ve muhtelif boyutlara yer verilmiş bulunmaktadır. Böylece hem imalatçıya geniş ölçüde serbesti sağlanmış olacak ve hem de modern anlamda bir yapı malzemesi imaline fırsat verilecektir.

Alçı Duvar Levhaları, binaların iç bölmelerinde tuğla veya biriket duvarlar üzerine sıva yapmağa lüzum kalmadan kaplama olarak kullanılabilir. Böylece herşeyden önce yapılarda büyük bir sürat kazanılmış olacaktır. Bunun dışında izolasyon mükemmeliyeti ve çeşitli dekorasyonu kabul ederek zerafet temin etmesi bakımından da avantajları olduğu muhakkaktır. Alçı duvar levhalarının üstün özelliklerinden biri de ahşap hariç, emsali malzemenin çok hafif olmasıdır. 1

cm. kalınlığındaki bir levhanın bir metre karesinin ağırlığı 0,7 - 1,1 kg. dir. Alçı duvar levhalarının hafif oluşu özellikle çok katlı binalar için büyük avantaj sağlayacaktır.

Alçı bölme blokları çok küçük ölçüde de olsa yurdumuzda halen imâl edilmektedir. Ancak hafif ağırlığa katılmaması sebebi ile, imâl edilmekte olan blokların özgül ağırlıkları bir hayli yüksek olup 1,2 g/m³ civarındadır. Standardın hizmete girişinden sonra muhtelif organik veya anorganik hafif agregaların da katılması ile özgül ağırlığı 1 g/m³ ün altında hafif alçı bölme blokların imâl edileceği ümit edilmektedir.

Alçı bölme blokları ile binaların iç bölmelerini süratle ve kolaylıkla inşa etmek kabil olacaktır. 8 cm - 10 cm ve 12 cm kalınlıklarda olmak üzere üç ayrı kalınlıklı blok standarda konulmuştur. Kenarlar lamba ve zıvanalı olup gerekli sağlamlığı ve işçilik kolaylığını sağlayacak niteliktedir. Yüzeyler ayrıca bir sıvaya ihtiyaç duyulmadan doğrudan doğruya çeşitli boyalar yapmaya son derece elverişlidir. Alçı bölme bloklar ile yapılan duvarların

tuğla veya briket kullanarak yapılanlara göre şu üstünlükleri mevcuttur.

- 1 — Isı iletkenliği düşüktür.
- 2 — Ses iletkenliği azdır.
- 3 — Tamirat kolaylığı vardır.

Alçı bölme bloklarının yumuşak oluşları sebebiyle örneğin kapı veya pencere ilâvesi dahi ahşap testere ile kesilmek suretiyle yapılabilir.

Yurdumuzda üstün kaliteli bol alçı yatakları bulunuşu göz önüne alınır, alçı bölme bloklarının imali, özellikle konut problemi ve geçekodu sorunu bakımından son derece önem kazanacak niteliktedir. Bir metre kare blok yaklaşık olarak 12 - 15 liraya temin edilebileceği takdirde hemen hemen hiçbir özel işçilik istemeyen bloklarla ucuz ve seri konut imali düşünölmeye değer bir husus olmaktadır.

Alçı bölme bloklarının standardının hazırlanması ile yurdumuz yeni ve mükemmel bir yapı elemanı daha kazanmış olmaktadır. Bu sahada zamanla büyük ilerlemeler olacağını ümit etmekteyiz.

STANDARD 'ın

1966 YILINA AİT CİLDİ HAZIRLANDI

Geçmiş yılların, pek az mevcudu kalan, ciltleri ile cilt kapaklarını da TSE'den temin edebilirsiniz

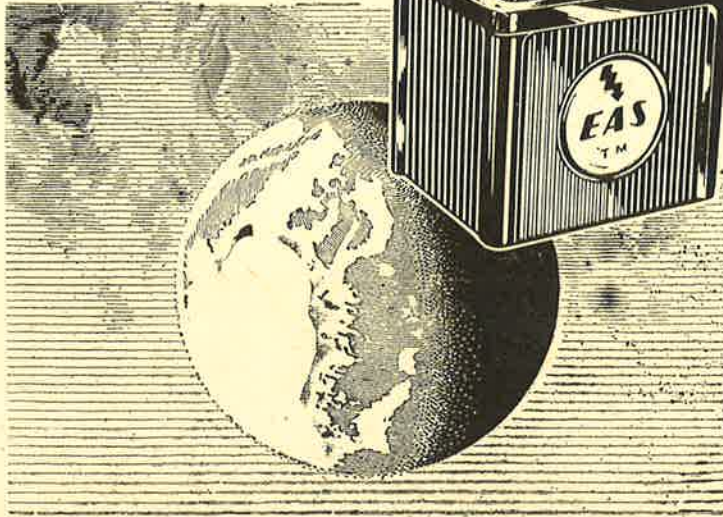
Adres :

Türk Standardları Enstitüsü
P. K. : 73, Bakanlıklar - ANKARA

EAS TUDOR

Dünya Akü teknolojinin zirvesinde

Akümülatörlerini yapmak için mutlaka : Üstün teknoloji,
ilme ve tecrübeye ihtiyaç vardır.
Sizi yanıltabilecek her türlü taklitlerinden sakınmanız
menfaatinizi sağlar

EAS - TUDOR

Akülerini İngiliz OLDHAM ve İSVEÇ - TUDOR firmalarının
patentleri ile imâl edilmekte olup üstün bilgi, ve çok
ileri teknolojinin eseridir.

EAS - TUDOR

Akülerini % 100 Türk sermaye ve emeğinin mahsulüdür

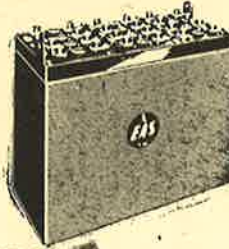
HAKIKİ DRY CHARGE YALNIZ EAS da BULUNUR

KİME SORARSANIZ SORUN

HERKES SİZE YİNE

EAS

DIYECEKTİR

AKÜ İMALAT ÇEŞİTLERİMİZ:

STARTER Her kapasitede 1 yıl garanti

TRAKSİYONEL Kaldıraçlar için 3 yıl garanti

STASYONER Telefon ve sabit tesisler için

5 yıl garanti

EAS EBONİT ve AKÜMÜLATÖR SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ Yakacık - Kartal Tel : 53 36 53 - 53 36 54

Standard — 18

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

S.S.C.B. DEVLET STANDARLAR, ÖLÇÜLER VE ÖLÇÜ ALETLERİ KOMİTESİ (G. O. S. T.)

Doğuşu :

Sovyet Rusya'da standardlaştırma faaliyetleri, 1925 yılında Devlet tarafından organize edilinceye kadar, münferit sınıfl firmaların ve müesseselerin çok dar ve sınırlı bir çerçevede içinde işi ele almalarından öteye geçememiştir.

1923 yılında, İşçi ve Köylüleri Murakabe Halk Komiserliğine bağlı olarak çalışmaya başlayan bir standardlaştırma bürosu, konunun önemini kavrayarak merkezî bir Devlet Standard kurumu meydana getirilmesi hususunda çaba harcamıştır.

15 Eylül 1925 te kurulan ve İş ve Savunma Konseyi'ne bağlı olarak çalışan Standardlaştırma Komitesi, ekonomik ve teknik alanlarda pek çok gelişmelerin sağlanmasında başlıca rol oynamıştır. Sovyet Rusya'da bugün faaliyette bulunan standard kurumu'nun resmî adı: S. S. C. B. Devlet Standardlar, Ölçüler ve Ölçü Aletleri Komitesidir.

Üyeleri :

Komite ,9 üyeden meydana gelmektedir:

- Komite Başkanı
- İki Başkan Vekili ve
- Altı Komite Üyesi

Gelirleri :

Bir Devlet Kuruluşu olduğu için giderleri Devlet Bütçesinden karşılanmaktadır. Standardlaştırma giderleri, Sovyet Rusya'da üretim maliyetinin hesaplanmasında göz önünde tutulan bir unsurdur.

Kuruluşun Yapısı ve Standardlarının Niteliği :

S. S. C. B. Devlet Standardlar, Ölçüler ve Ölçü Aletleri Komitesi, bir merkezi kuruluş ve

buna bağlı tâli kuruluşlardan meydana gelmektedir.

Merkez, şu bölümleri içine almaktadır:

- Komite Üyeleri
- Eksperler Konseyi
- Ölçü aletleri ve cihazları Departmanı
- Çeşitli endüstri dalları ile ilgili bölümler (yağlar, metallürji, kimya ve petrol ürünleri, ahşap ve kâğıt mamûlleri, makina mühendisliği, taşıma ve güç kaynakları, elektronik ve komünikasyon, tüketici malları, gıda maddeleri ve tarım mamûlleri)

— Devlet Murakabe Departmanı

— Malî ve Ekonomik Departman

S. Rusya'da Devlet Standardları aşağıda belirtilen ana tiplerde hazırlanmaktadır:

- Parametrik Standardlar
- Gerekli Teknik Şartlar için standardlar
- Test Metotları ve Kontrol şekilleri ile ilgili standardlar

— Markalama, Ambalaj, Nakliye ve Koruma ile ilgili standardlar

— Genel Teknik Standardlar

Bugüne kadar yayınlanmış olan standardların sayısı 30.000 i geçmiş bulunmaktadır. Bunların 10.000 kadarı mecburî yürürlükte. Mecburî standardların % 41 i Makina ve aletlerle, yedek parçaları, % 43' ü ham madde ve malzemeleri, % 16 sı ise tüketim mallarını kapsamaktadır.

Markası :

Madde ve mamullerin, Devlet Standardlarına uygunluğu, üzerine konan referans numaraları ile sağlanmaktadır. İmalâtçı, bu referans numarasını kullanmak zorundadır.

TÜRK STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : M. UYGUNER
MALİ VE İDARİ
İŞLER MÜDÜRÜ : METİN KAYAALP
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN
BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve
Ticaret Borsaları Birliği
Matbaası - Ankara
TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
T E L E F O N : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İ L A N T A R İ F E S İ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
-----------------------	-----------------------	-----------------------

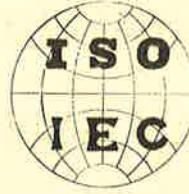
Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlavé renk başına 250 lira fark alınır.

A B O N E Ş A R T L A R I

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI	
Yıllık	12 Lira	ücreti ilâve edilir.	
6 aylık	6 Lira	Abone bedeline uçak postası	
Sayısı	1 Lira		

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anularak ıktibas olunabilir.

Standard Dünyasından Haberler

STACO TOPLANIYOR

Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter'in de şahsen üyesi bulunduğu ISO/STACO (Standardlaştırmanın Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi) bu yılın toplantısını 1-3 Mart 1967 günlerinde Berlin'de yapacaktır.

Önümüzdeki Haziran ayında Moskova'da toplanacak olan ISO Genel Kurulu'ndan önce olması bakımından ayrı bir önem taşıyan bu toplantıya katılmak üzere Faruk A. Sünter, 26 Şubat 1967 günü Berlin'e müteveccihen Ankara'dan ayrılmıştır.

SON DAKİKA :

STACO'NUN ÇALIŞMA GRUPLARI TOPLANDI

(Faruk A. Sünter bildiriyor — 28.2.1967)

STACO'nun 10 numaralı Çalışma Grubu 27 Şubat Pazartesi, 9 numaralı Çalışma Grubu da bugün, yani 28 Şubat Salı günü çalışmaya başlamıştır.

«Milletlerarası Standardlaştırmanın Ekonomik Sonuçları» üzerinde çalışan 10 numaralı Grup, 1 Mart günü başlayacak olan STACO toplantısına sunacağı raporu tamamlamış ve raporun giriş kısmında Faruk A. Sünter'in ve Fransız M. Ranc'ın hazırlamış bu-

lundukları tebliğlerden yararlanmıştır. Raporda ayrıca, ISO Genel Sekreterliği bünyesinde bir ekonomi seksiyonunun kurulması hususuna da yer verilmiştir.

Çalışma Grubu toplantılarına, STACO üyelerinden Hollandalı Mr. Van Rhijn ve Mr. Madsen, İngiliz Mr. Weston, ISO Genel Sekreteri Mr. Sharpstone, Fransız M. Ranc, Hintli Mr. Sen, Alman Nitsche, Portekizli Mr. Carreira, STACO Başkanı Mr. T.R.B. Sanders'in Başkanlığında katılmışlardır. Diğer taraftan, Çarşamba günü başlayacak olan Komite toplantıları için Lübnanlı A. Sharif ile Portekizli Mrs. Moreira bugün gelmişlerdir. Toplantıya kadar 3 üye daha beklenmektedir.

Dr. Lal C. Verman, İran Standardlar Enstitüsüne Müşavir Oldu

Hindistan Standardları Enstitüsü'nün eski Genel Direktörü ve Hindistan Hükümetinin standardlaştırma konusunda şeref Müşaviri olan Dr. Lal C. Verman, İran Standardlar ve Sınai Araştırma Enstitüsü (ISIRI) ne Başmüsavir olmuştur.

İran Hükümetinin resmi daveti üzerine bu görevi kabul eden ve 1 Aralık 1966 tarihinde Tahran'a gitmiş bulunan Dr. Verman, bildiği gibi standardlaştırma ve ekonomik plânlama konularında geniş tecrübeye sahiptir ve ISO çevrelerinde, yaptığı büyük hizmetler dolayısıyla haklı bir ün kazanmıştır.

YENİ ISO REKOMANDASYONLARI

ISO/R 482	(1966)	Uçak motorlarının, motor silindirlerinin, silindir yanma hacimlerinin ve motor ile pervane dönüş yönlerinin işaretlenmesi,
ISO/R 483	(1966)	Plâstikler sulu çözeltilerle küçük kaplar içerisinde değişmez nisbi rutubet sağlama metodları. Mühendislikte kullanılan silindirik dişlilerin modül ve çapsal adımları. (İkinci baskı, ISO/R-54 1966'nın yerine geçen)
ISO/R 54	(1966)	Gerber Metodu ile sütte yağ miktarı tayini için Bütirometreler.
ISO/R 488	(1966)	Plâstikler, Saydam plâstiklerin kırılma indisleri tayini
ISO/R 489	(1966)	Rulmanlı yataklar ve toleransları
ISO/R 492	(1966)	Uzun paralel helisel matkap uçları
ISO/R 494	(1966)	Tezgâhların çıkardığı gürültünün ölçülmesine dair deney kotlarının hazırlık çalışmaları
ISO/R 495	(1966)	Çevirici tezgâhlarla çevrilen tezgâhların mil yükseklikleri
ISO/R 496	(1966)	Lâteksde toplam katı maddeler tayini, (2. baskı, ISO/R-124 1959 un yerine geçen)
ISO/R 124	(1966)	Lâteksde alkalilik tayini, (2. baskı, ISO/R-125 1959 un yerine geçen)
ISO/R 125	(1966)	Derisik tabii kauçuk lâteksinden kuru filimler hazırlanması
ISO/R 498	(1966)	Kömürün krözede şişme sayısı tayini
ISO/R 501	(1966)	Kömürün Gray-King kok tipi tayini
ISO/R 502	(1966)	Çekilmiş Magnezyum - Alüminyum - Çinko Alaşımaları bileşimi
ISO/R 503	(1966)	Talaş kaldırmada sert maden uçlu kalemlerin kullanılışı. Talaş kaldırma gruplarının tesbiti
ISO/R 513	(1966)	Sert maden uçlu iç torna kalemleri (Metrik olanlar)
ISO/R 514	(1966)	Paralel shaftlı veya mors koniği tezgâh raybaları
ISO/R 521	(1966)	Raybalar için özel toleranslar.
ISO/R 522	(1966)	ISO-A serisinin Kâğıt Stok Ölçüleri
ISO/R 478	(1966)	Kâğıt stok ölçülerinin toleranslarının tayini.
ISO/R 479	(1966)	Tip S 32 den S 88 e kadar çelik paletler ve ilgili palet dişlileri
ISO/R 487	(1966)	

Faruk A. Sünter DEVCO'ya üye oldu

ISO Genel Sekreterliğinin bundan bir süre önce yapmış olduğu DEVCO üyeliği teklifi, Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter tarafından kabul edilmiştir.

ISO Konseyi'nin danışma organlarından biri olan DEVCO (Geliştirme Komitesi) gelişen ülkelerin tecrübelerinden de yararlanmak suretiyle Komiteyi takviye etme dileğini Konsey'e sunmuş ve Konsey'in bu konuda almış olduğu karar ISO Genel Sekreterliğince üyelğe davet şeklinde Faruk A. Sünter'e bildirilmiştir.

E. C. E. Ziraat Problemleri Çalışma Grubu Toplandı

Cenevre (Özel Muhabirimizden)

Avrupa Ekonomik Komisyonu Ziraat Problemleri Komitesinin isteği üzerine ve «Bazı Ziraat Mahsullerinin Genel Satış Şartlarını» incelemek amacıyla davet edilen üye memleket eksperleri 13—16 Şubat tarihleri arasında Cenevre'de toplanmışlardır. Toplantı'ya İspanya, A. B. Devletleri, İtalya, Hollanda, Polonya, Federal Almanya Cumhuriyeti, İngiltere, İsviçre, Çekoslovakya, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği, Yugoslavya, İsrail, Fas ve Türkiye'den olmak üzere 25 delege katılmış, ayrıca OECD ve CLAM Temsilcileri de toplantılarda hazır bulunmuşlardır.

Toplantılarda Türkiye'yi ve Türk Standardları Enstitüsü'nü, A. U. Ziraat Fakültesi Dekanı ve TSE Sebze ve Meyva Daimî Komitesi Başkanı Prof. Dr. Sabahattin Özbek temsil etmiştir.

Eksperler aşağıdaki gündemi görüşmek üzere çağırılmışlardır :

- I — Gündemin kabulü
 - II — Turunçgil meyvalarının uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartlar
 - III — Meyva ve sebzelerin uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartlar üzerinde Çekoslovakya teklifinin görüşülmesi
 - IV — Kuru meyvaların uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartlar üzerinde İtalya teklifinin görüşülmesi
 - V — Diğer işler
 - VI — Raporun kabulü
- I. Gündem aynen kabul edilmiştir.
 - II. Turunçgil meyvalarının uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartlar.

Turunçgil meyvalarının uluslararası genel satış şartlarını standardize etmek üzere kurulan ad hoc Çalışma Grubu 1957 yılında, yaptığı üçüncü toplantısında Turunçgil meyvalarının uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartları kabul etmiş ve yapılan muhaberele son düzeltmeleri de tamamlanan şartlar 1958 yılında Avrupa Ekonomik Komisyonu Sekreterliği tarafından 312 numaralı döküman olarak yayınlamıştır.

1962 yılında Turunçgil Meyvaları Eksperler Grubunun teklifi üzerine, Eksperler Grubu tarafından hazırlanan bazı kalite standartlarının 312 numaralı dökümana ilâve edilip edilemeyeceğinin, satış şartlarını inceleyen ad hoc Çalışma Grubunca incelenmesi istenmiştir. Turunçgillere ait bu kalite stan-

dardları 1963 de yayınlanmış (Agri/WP.1/Enr.STAN.18) ve sonradan gözden geçirilerek 1966'da tekrar çıkarılmıştır (Agri / WP. 1 / ENR. STAN.18/Per.1).

Turunçgil meyvalarının satış şartlarının standardizasyonu üzerinde çalışan ad hoc Çalışma Grubu yukarıda bahis edilen konuyu 1964 yılında yaptığı dördüncü oturumunda incelemiş ve aşağıdaki üç hususta karar almıştır.

1. 312 numaralı dökümanın 6 nci paragrafındaki kalite kısmına çok kesin kalite standartlarının ilâve edilmemesi,
2. 312 numaralı dökümanın 6.2 paragrafına ithalâtçı memleketin turunçgiller kalite standardının sevke hazırlanırken dikkate alınması bakımından bir ilâve yapılması,
3. Muvasalat yerindeki müsaade edilebilir çürük nisbetinin kontrolü bakımından 11.4 paragrafına ikinci bir alt paragrafın ilâvesinin gerekli olduğu.

Ad hoc Çalışma Grubunun aldığı bu kararlara, yine 1964 yılında yapılan Ziraat Problemleri Komitesi toplantısında İtalya itiraz etmiş, böylece sekreterlik yeni anlaşma zemini araştırmıştır. İşte bu toplantıda bunlar ve bunlara ilâveten 7.3 maddesine ilâve edilmesi İtalyaca teklif olunan paragraf üzerinde durulmuştur.

Yapılan görüşmeler sonunda, E.C.E. tarafından tesbit olunan kalite standartlarının ilgili bütün memleketlerce henüz tamamen kabul edilmediği, bundan başka bazı ithalâtçı memleketlerin Cenevre standardından farklı olan kendi millî standartlarını kullandıkları, bu sebeple E.C.E. standartlarının ulaşılması gereken tek kriter olduğu, fakat bunun halen kullanılmamasının erken bulunduğu sonucuna varılmıştır. Böylece 6.1 maddesi şu şekilde yeniden kaleme alınmıştır :

«Yükleme zamanında malların kalitesi bakımından, mallar yüklenme sırasında sağlam olmalı, taraflarca kabul edilen bir kalite standardına uygun bulunmalı, bu meyva uluslararası standartlar ve vahut da, böyle bir standardın bulunmaması halinde, varsa, ihracatçı ve ithalâtçı memleketlerin millî standartları, dikkate alınmalıdır.»

Ad hoc Çalışma Grubu 312'nin 11.4 maddesinin ilk iki paragrafını aşağıdaki şekilde kaleme almağa karar vermiştir :

«Taraflar gerekli hallerde malların son ulaşma yerine vardığında tesbit olunacak ve satıcı-

nın mukavelede bildirilen süre içerisindeki fatura fiyatına göre alıcıya ödeyecekleri fazla ağırlık ve çürük zayıf nisbeti üzerinde anlaşacaklardır. Mukavelede ağırlık ve çürük bakımından belirli bir nisbet tesbit edilir, bundan fazla kısım, mukavelede bir kayıt yoksa, arbitrajla tesbit olunur, ve eğer istenirse, belli bir nisbetin üzerinde alıcı malı reddedebilir.»

«Şayanı kabul çürük nisbetinin tesbitinde taraflar, gerekirse, malların reddi ile veya taraflarca kabul edilen standarda göre yeniden elden geçirilmesiyle ortaya çıkacak masrafları dikkate almalıdırlar.»

11.4 ün diğer iki paragrafı olduğu gibi bırakılmışlardır.

7.3 maddesi nakliyat sırasında donlara karşı alınacak tedbirlere aittir. Bu madde de aşağıdaki şekilde kabul edilmiştir :

«Donlara karşı tedbirlerin alınmasına lüzum varsa, bu tedbirler, alıcının isteği üzerine ihracatçı tarafından alınır.»

III. Meyve ve sebzelerin uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartlar :

Teklifi getiren Çekoslovakya muhtelif memleketlerde halen uygulanan genel satış şartlarının mukayeseli olarak etüd edilmesini istemiş ve bu teklif kabul edilerek bu çalışmayı yapmak üzere raporör olarak Çekoslovak temsilcisi Mr. Stambach ve OECD temsilcisi Mr. Normand seçilmişlerdir.

IV. Kuru meyvaların uluslararası satışlarında dikkate alınacak genel şartlar :

Bu konuda yapılan uzun müzakerelerden sonra yapılacak çalışmanın başlıca kabuğu meyvalar ve bunların içlerine inhisar ettirilmesi uygun görülmüştür. Konu ile ilgili olarak sunulan İtalyan yazılı teklifi yeterli bulunmamış, ve bilhassa Hamburg, Rotterdam, Londra ve California satış şartları da dikkate alınarak mukayeseli bir etüdün yapılması uygun görülmüş ve raporör olarak Federal Almanya delegesi Mr. John ve Türkiye delegesi Prof. Dr. Özbek seçilerek raporun Ekim 1967 tarihine kadar hazırlanması temennisinde bulunulmuştur.

Görülyörki bu seferki toplantının en çok zamanını turunçgil meyvaları uluslararası satış şartları almıştır. Bu şartların tamamını içerisine alan 312 numaralı dökümanın tercümesini, önemi dolayısıyla, gelecek sayımızda okuyucularımıza sunacağız.

*Daima standartlara uygun, Laboratuvar kontrolünü haiz,
en üstün kalite imalât yapar*

MAMULLERİ :

- Plâstik İzoleli
- YERALTI KABLOLARI
 - ANTIĞRON KABLOLAR (Kurşunlu, Kurşunsuz)
 - İÇ-DİŞ TESİSAT TELLERİ
 - OTO ENSTALASYON TELLERİ
 - ÖZEL İLETKEN ve KABLOLAR
 - EMAYE BOBİN TELLERİ (0.10 mm den 3 mm ye kadar)
 - HAVAÎ HAT TELLERİ
 - PLÂSTİK BORU ve PROFİLLER
 - HER ÇEŞİT SUNÎ DERİ
 - TELEFON TESİSAT TELLERİ

Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

Standard — 19

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

ESKİŞEHİR

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

**Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları**

En iyi kaliteli mallariyle daima

müşterilerinin emrindedir

**ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir**

**Telgraf adresi : KİREMIT
Telefon No. : 1364 · 2105**

Standard — 20

Standarlara Uygunluğun Kontrolunda TSE ve Başka Kurumlar

Muzaffer UYGUNER

Bilindiği üzere, piyasaya çıkarılan malların standarda uygun olup olmadığının kontrolü, böylece tüketiciye bir garanti verilmesi konusu, bir çok ülkelerle standard kurumlarına görev olarak verilmiştir. STANDARD'ın 61. inci sayısında yayınlanan «Kanada'da Standarlara Uygunluğun Kontrolü» hakkındaki yazı, konunun bu ülkedeki durumunu bütün açıklığı ve berraklığı ile ortaya koymaktadır. Başka ülkelerde de durum böyledir. Standard kurumları bu anlayışa göre kurulmuş bulunan ülkelerde uygulama gözönünde tutularak TSE ne de bu görevin verilmesi uygun bulunmuş ve kuruluş kanunu tasarısı da bu anlayış içinde hazırlanmıştır. Tasarının bu anlayışa uygun olarak kanunlaşması ile görev TSE tarafından yürütülmeğe başlanmıştır. Bu amaçla 1962 yılında «TSE Alâmeti Farikasının kullanılması ile İlgili Talimat» düzenlenerek yürürlüğe konulmuş, STANDARD dergisinin 12 nci sayısında da yayınlanmıştır.

Batıdaki uygulamalar gözönünde tutularak hazırlanan bu Talimat'a göre, bir mala «standarda uygunluk markası» konulmasını isteyen mal sahibi, bunun için TSE'ne başvuracak ve TSE ile bir anlaşma imzalıyacaktır. Böyle bir anlaşma imzalanmadıkça TSE markalarının kullanılması mümkün değildir. Bu amaçla kullanılan TSE markalarının ilki Talimattan da önce, 26.8.1959 tarihinde 24531 numara ile, tescil ettirilmiştir. Markanın kullanılması ile ilgili bir anlaşma **Türk Siemens A.Ş.** ile Aralık 1966 ayı içinde yapılmıştır. (1). Beliren yeni ihtiyaçlar karşısında dört yeni markanın tescili için gereken işlemlere de başlanmıştır (2).

Talimata göre, markanın kul-

lanılması anlaşmasının imzalanmasından önce, mallardan TSE yetkilileri tarafından nümuneler alınması ve bu nümunelerin muayene edilmesi, yapılan muayene sonuçlarının da standartlara uygun bulunması gerekir.

«Standarlara uygunluk markası»nın, bütün ülkelerde standard kurumlarınca konulmakta olduğunu biliyoruz Standardları yapan kurumlar marka konusunda da tekel sahibidirler. Kanada ile ilgili yazıdan da bu husus anlaşılmaktadır (3). Durum böyle olduğu halde, ülkemizde bazı kurumların da «kalite belgesi» adı ile belgeler düzenledikleri ve mamuller üzerine bazı işaretler koydukları tesbit olunmuştur. Yaptığımız incelemede, bu kurumların ancak ekspertiz yapabilecekleri, «standarda uygunluk markası» niteliğinde bir işaret kullanamayacakları kanısına varılmıştır.

Bu kurumların, Türk Standardı bulunan bir mal üzerine, standarda uygunluğu belirtmek üzere işaret koymaları, bununla ilgili belge vermeleri mümkün de değildir. Bu kurumlar, ancak ekspertiz yaparak «ekspertiz belgesi» verilirler. Zaten, bu kurumlardan birinin uygulamakta bulunduğu metinden de bu husus açıkça anlaşılmaktadır. Bu metne göre, bir mamul bir kez «teknik esaslara» göre muayene edilmekte, uygun bulunduğu takdirde belge verilmektedir.

Ondan sonra bir yıl içinde imâl olunan mamuller muayene edilmektedir. Bu uygulamada, bir tek örnek ekspertize tabi tutulduğundan ve ondan sonra nümune alınıp ekspertiz yapılmadığından büyük boşluk ve hata payı bulunmaktadır. Bu yüzden, bu uygulama, tüke-

ticinin güvenliği ile ilgili görülmemektedir.

Halbuki, TSE tarafından uygulanan Talimat'ın 14 üncü maddesine göre, «Enstitü, sözleşme yapılan ve TSE alâmeti farikasını kullanma müsaadesi verilen firmanın mallarını gerekli gördüğü zaman ve yerde ve imalâtın her safhasında, görevlendireceği elemanların marifetiyle teftiş ve murakabe etmeğe, muayene için bedelsiz nümune almağa yetkilidir» (4). Ayrıca, sözleşmeye aykırı hareket edildiği hallerde bazı cezaların uygulanacağı ve bunlar arasında «sözleşmenin feshi ve teminatın gelir yazılması» cezasının bulunduğu 16 ncı maddenin incelenmesinde görülür. Ayrıca, 19 uncu madde halka karşı sorumluluk durumunu düzenlemiştir, ki buna göre şikâyet vukuunda Enstitü 16 ncı maddedeki cezaları uygulayabileceği gibi şikâyetin bir tek birim ile ilgili olduğu hallerde de bunun yerine «firmadan bir yenisinin verilmesini sağlar.»

Bu gibi hükümler, TSE'den başka kurumların uygulamasında bulunmamaktadır. Bu hükümler çok önemli ve hayatî değer taşıyan hükümler olduğundan tüketicilerin özellikle üzerinde durmaları gereken bir husustur. Üreticilerin de bu hususa itina göstermeleri, «standarda uygunluk markası»nın standardı olan mallar için ancak TSE tarafından kullanılabilceğini, TSE'den başka kurumların standard konusu mallara herhangi bir işaret koymağa yetkili olmadıklarını bilmeleri gerekir.

(1) STANDARD, Sayı: 60 S. 8, 9 ve 12

(2) STANDARD, Sayı: 60 S. 12

(3) STANDARD, Sayı: 61 S. 26-27

(4) STANDARD, Sayı: 12 S. 29-30 Ayrıca bak: Türkiye'de Standardizasyon ve Türk Standardları Enstitüsü, Ankara 1964, S. 481

YURTTAN HABERLER

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine Bağlı İhtisas Odaları Yıllık Genel Kurul toplantılarını yaptılar

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Elektrik, Gemi, Gemi Makinaları İşletme, Harita ve Kadastro, İnşaat, Kimya, Maden, Makina, Mimarlar, Orman ve Ziraat Mühendisleri Odaları, yıllık genel kurul toplantılarını Şubat ayı içinde yapmışlardır. Aşağıda, Odaların Genel Kurul Toplantıları hakkında, alfabetik sıraya göre kısa bilgiler bulacaksınız.

★

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI :

Elektrik Mühendisleri Odasının XIII. Genel Kurul Toplantısı, 18-19 Şubat 1967 günleri İmar ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda yapılmıştır.

200'e yakın delegenin izlediği toplantının ikinci günü yapılan seçimler sonunda, Yönetim Kurulu şu şekilde teşekkül etmiştir :

Başkan : Münir Tanyeloğlu,
Başkan Yardımcısı : Adnan Dinçel,
Sekreter : Mükrem Erkin, Muhasip : Turhan Onur, Üye : Fikri Çağlar, Üye : İlhan Tezel, Üye : Cihad Kahraman.

★

HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI :

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasının XIII. Genel Kurul Toplantısı, 11-12 Şubat 1967 tarihlerinde İmar ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda yapılmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası Genel Kurulunda Başkanlık Divanı

disleri Odanın XIII. Genel Kurul Toplantısı, 11-12 Şubat 1967 tarihlerinde İmar ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda yapılmıştır.

Toplantıda söz alan muhtelif üyeler tarafından, harita ve kadastro mühendisliğinin yurt kalkınmasındaki rolü belirtilerek, harita, ölçü ve kadastro sorunları ile ilgili kurulların, bünyelerinde yeteri kadar harita ve kadastro mühendisi

bulundurmaları halinde, çalışmaların daha sıhhatli bir düzen içinde yürütülmesinin sağlanacağına işaret etmişlerdir. Toplantıda, şehirlerimizdeki imar plânı uygulamalarının yetkisiz elemanlarca yapıldığı, bu sebeple teknik yanlışlıklara meydan verildiği, bunu önlemek için, imar plânları uygulanmakta olan şehirlerimizde birer harita ve kadastro mühendisi bulundurulmasının zorunluğu üzerinde durulmuştur.

Seçimler sonunda, Yönetim Kurulu yaptığı ilk toplantıda Başkan: M. Emin Ertürk, Başkan Yardımcısı: Arif Çakıroğlu, Sekreter: A. Hamdi Uysal, Muhasip: Bekir Maral, Üye: Servet Çetintaş, Üye: İlhan Yalvaç, Üye: Zühtü Önder terbinde görev dağıtımını yapmıştır.

★

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI :

İnşaat Mühendisleri Odası XIII. Genel Kurul'u, 24 Şubat 1967 Cuma günü İmar ve İskân Bakanlığı konferans salonunda Oda Başkanı Eşref Özand'ın yaptığı bir açış konuşmasıyla çalışmalarına başlamış, Kongre Başkanlığına Rüşti Özal, Başkan Vekilliklerine Hürriyet

Sayın Haldun Mentешеoğlu, Harita ve Kadastro Mühendisleri Genel Kurulunu izlerken.

Sırmaçek ve İzzettin Silier seçilmişlerdir.

Gündem gereğince, mühendislik sorunlarını izah etmek maksadıyla kürsüye davet edilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yüksek Fen Heyeti Reisi Neşet Akmandor yaptığı konuşmada konut ve kaliteli inşaat problemlerine ve inşaat endüstrisinin gelişmesine değinmiştir.

Daha sonra Bayındırlık Bakanını Etem Erdiñç ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı İbrahim Deriner kısa birer konuşma yapmışlardır.

Yurt kalkınması konusunda gerçekçi konuşmaların yapıldığı toplantının üçüncü günü, Yönetim Kurulu'na aşağıdaki üyeler seçilmişlerdir :

Neşet Akmandor, Eşref Özand, Selâhattin Günseli, Kutlu Büyükdoluca, Enver Altınok, Eved Derman, Sadık Gökçe.

★

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI :

18-19 Şubat 1967 günleri Kızılay Genel Merkezi salonlarında yapılan Kimya Mühendisleri Odası Genel Kurul Toplantısında, çeşitli meslekî problemler ele alınarak, muhtelif görüşler belirtilmiştir.

Zonguldak Milletvekili Yüksek Mühendis Kemal Sungun'un Başkanlığında çalışmalarına devam eden toplantıda, yapılan seçimler sonucunda Yönetim Kurulu aşağıdaki şekilde görev taksimi yapmıştır:

Başkan: Hicri Yalçınsoy, Başkan Yardımcısı: Nermin Bingöl,

Makina Mühendisleri Odası Genel Kurulundan bir görünüş

Sekreter: A. Kadir Sarıgül, Muhasip: Gürkan Taylan, Üye: Güneri Akovalı, Üye: Halit Ataşer, Üye: Necati Nemutlu.

★

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI :

Makina Mühendisleri Odası XIII. Genel Kurul Toplantısı 11-12 Şubat 1967 günleri Kızılay Genel Merkezi Toplantı Salonunda yapılmıştır.

Oda Başkanı Şükrü Er'in açış konuşmasıyla çalışmalarına başlayan toplantıda söz alan üyeler, gündemle ilgili görüşlerini belirtmişlerdir.

Çalışma Raporunun okunmasından sonra yapılan oylarla İle Yönetim Kurulu ve Murakıplar ittifakla ibra edilmiştir.

Seçimlerin dileklerden önce yapılması teklifinin kabulü üzerine, seçimlere geçilerek Yönetim Kurulu için 18, Haysiyet Divanı için 10, Murakıplar için gösterilen 7 aday arasından asıl ve yedekler seçilmiştir.

Oda Yönetim Kurulu 14.2.1967 günü ilk toplantısında aşağıdaki şekilde vazife taksimi yapmıştır :

Başkan: Şükrü Er, Başkan Yardımcısı Hulusi Çetinoglu, Sekreter: Yılmaz Güngör, Muhasip, Ahmet Kutsal, Üye: Erol Erden, Üye: Nihat Apaydın, Üye: Fazıl Ateş.

★

MİMARLAR ODASI :

Mimarlar Odasının XIII. Genel Kurulu, 10 Şubat 1967 günü Ankara'da Cihan Palas salonlarında toplanmıştır.

İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteseoğlu'nun da bir süre izlediği toplantının Başkanlığına Maruf Onal, Başkan Yardımcılıklarına Muhtin Gürel ve Şevki Vanlı seçilmiştir. Mekez Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Baysal'ın açış konuşmasını yaptığı toplantı üç gün devam etmiştir.

Genel Sekreter Mehmet Arman Güran tarafından okunan yıllık çalışma raporunda genel yerleşme, arsa politikası, sosyal konut, gecekondu, inşaat sektörü aksaklıkları ve teknik gücün yurt alanında organize edilmesi gibi sorunlarda, Odanın görüş ve çalışmaları açıklanmıştır.

Genel Kurul, 13 komisyon marifetiyle ana problemleri incelemiştir.

Mimarlar Odası toplantısını izleyen delegelerden bir grup

hazır
de ge-

ri ol-
alâjları
ir işa-
nradan
tedbir
catçıya
belirten
elgesi)
Denet-
bağlan-
rindeki
şaretler

bölün-
ri bel-
cin ve-

süresi,

muht-
tur.

mbalâj-
üzere-
rilmesi,
r.

de de-
r geri

lerans-
dâhil)
i bakı-
ğı an-
lir ve
mesine

kırı ol-
ransları
ğı tak-
dört

msilcisi,
ara iti-
birlikte
azar ve

e gere-
n lâbo-
ri ge-
alınan
nağının
veya
muaye-
anlıkca

neyleri
nu bir
dan iki

etleme
a mal-
rı hak-
ler hü-

MAD.
YAYIN.

TUĞLA, KİREMİT ve ASMOLENLERİ

Tel: 495802

Salı Pazarı Han 7/1
Fındıklı - İstanbul

Tel: 448129

Standard — 24

Kutu - poşet emniyet

KİBRİTLERİ

TÜRKAY ENDÜSTRİ VE TİCARET
Anonim Şti. — İstinye

— 22

Standard — 25

SUMMARY OF CONTENTS

ECONOMIC USES OF STANDARDS

p. 3

During the first week of March, STACO will hold its annual meeting in West Berlin. One of the most important items on the agenda of STACO, whose principal function is to submit to ISO's Executive Council proposals that will be helpful in promoting standardization in the world, is the study of the Economic Uses of National and International Standards.

This subject was first raised in June 1965 by the State Standardization Committee of Soviet Russia. Various preliminary studies undertaken since then have now been completed.

Those taking part in the work of standardization all over the world have now reached agreement on the uses of standards from the economic standpoint. Accordingly, it is now unanimously accepted that standardisation.

- removes the need for sending samples and expedites trade by replacing samples with numbers or descriptive names of types,
- eliminates disputes between suppliers and buyers regarding quality, by unifying presentation, sizes and packing, thus avoiding arbitration,
- fetches better prices in comparison to products for which standards have not been made,
- increases the efficiency of industries by reducing the types and varieties of industrial products,
- besides increasing output through simplification, reduces the storage areas of raw materials and finished products,
- reduces labour through rationalization of operations,
- reduces considerably the working capital needs of operations.

Nevertheless, all these benefits are surmises based on comparison of the general situation of the products before and after standards for them are made.

The subject included in the agenda of STACO, however, is aimed at determining the economic advantages of standardization on the basis of scien-

tific methods of survey to arrive at their expression in mathematical terms.

It is gratifying to see that foremost authorities of the standardization world are undertaking a task which is essentially difficult but extremely useful for the future of standards.

In fact, when we can calculate the results of the use of standards mathematically, the whole world will realize that the material and financial efforts put into the preparation and implementation of standards are of a lesser magnitude than the development and economic advantages resulting from standardization and everyone will be more willing to attach greater importance to and give better support to those working in this field.

We wish STACO success in this important undertaking.

STUDIES ON THE TIME TAKEN IN THE PREPARATION OF STANDARDS

p. 4-5

In this article, studies made to shorten the time taken in the preparation of standards are given.

ÖMER LUTFI SUGAN

p. 7

He was born in 1900. He graduated from Brussels Textile University in 1919. He also specialized on wool in Germany.

Upon his return home, he joined the staff of Sumerbank and occupied several high positions in that organization.

At present he is the General Manager of a private textile factory.

He joined TSE's Textile Preparatory Group in 1962 through the Technical Committee on wool in Istanbul. More than 50 drafts of standards prepared by this committee are gradually becoming Turkish Standards.

RASIM KURŞUNCU

p. 7

He was born in Konya in 1920, and completed his education by graduating from Massachusetts Institute of Technology (MIT) as an electrical engineer.

Upon this return to Turkey in 1945 he joined the central staff of Etibank. He is now the Deputy General Manager and member of the Board of Directors of the same corporation.

Rasim Kurşuncu worked on various technical committees of TSE which prepared the drafts for standards for a variety of electrical materials. He is still closely connected with TSE. He is also a member of the American Institute of Electrical Engineers and the American Institute of Radio Engineers.

SIX NEW STANDARDS

p. 8

TSE's Technical Council accepted six new standards at its meeting held on the 1st of February. The number of standards has thus increased to 455.

Of the six new standards, one was prepared by the Electrical Preparatory Group and five by the Mechanical Preparatory Group.

The Technical Council, after reviewing the comments submitted on all these drafts, approved and finalized them unanimously as new standards.

KAMİL OBA DESIGNATED MEMBER OF ENGINEERING SERVICES PREPARATORY GROUP

p. 8

As a new member was found to be needed by Services Preparatory Group, due to their heavy work Engineering load, Sumerbank's Deputy General Manager, Kamil Oba, has been nominated by the Chairman of the said Preparatory Group as a new member.

Kamil Oba, who is a mechanical engineer, has been Sumerbank's representative at TSE's General Assembly for a long time.

TSE PREPARATORY GROUPS

p. 9

The activities of the TSE Preparatory Groups during the month of February, as well as the draft standards sent to interested organizations in the public and private sector for comment are given in this article.

39th ANNUAL MEETING OF ASSOCIATION OF CHARITY ORGANIZATIONS

p. 10

The 39th Annual Meeting of the Association of Charity Organizations was held at the Conference Room of the Turkish Standards Institution on 19th February 1967.

President of the Republic Cevdet Sunay and his wife, the Chairman of the Senate and his wife, Prime Minister Demirel and his wife, and other high officials and their wives and many distinguished guests were present at the gathering.

DIPLOMA CEREMONIES OF AID

p. 10

The A.I.D. authorities in Ankara held ceremonies at the Turkish Standards Institution's Conference

Room to distribute certificates to 110 fellowship students who had completed their training in the United States.

The fellows were from the Ministry of Agriculture, the Ministry of Labour, and the Ministry of National Education. Their training periods in the U.S. were from 2 to 40 months.

The Director of AID, Mr. J. P. Grant, and the President of the Turkish Standards Institution, Faruk A. Sünter, were present at the ceremonies.

BAIRAM

p. 13

In this fantasy, the writer explains how the formalities and ceremonies attending the two big Moslem holidays, Ramazan and the Sacrificial bairams, are in the nature of standards of behaviour.

STANDARD FOR PRESSURE COOKERS

p. 14-15

One of the standards accepted by TSE's Technical Council in January was the standard for pressure cookers. This standard was prepared upon the request of the Ministry of Industry, whose chief concern was to prevent accidents due to explosions.

The standard covers pressure cookers of up to 25 liters, which are generally used in homes, restaurants and similar places.

The standard includes definitions relating to pressure cookers, information about such materials as aluminium, aluminium alloys and stainless steel used for the manufacture of pressure cookers.

The standard replaces spring pressure adjusters with weighted pressure adjusters. It also determines the maximum nominal cooking pressure and adjusts the internal pressure with the opening of the lid.

The standard further stipulates methods of testing and control of pressure cookers, and forces the manufacturer to, supply instruction for use together with the pressure cooker.

STANDARD FOR PLASTER WALL PLATES AND PLASTER PARTITION BLOCKS

p. 16-17

Even though plaster of Paris is cheap and abundant in our country, consumption of plaster and plaster products is quite small. One of the reasons for this was the lack of the necessary standards.

The standard for plaster Wall Plates is prepared to encourage their manufacture, even though this type of building material is not made in our country. Furthermore, this standard will prevent mistakes which will be difficult to correct later when manufacture of plaster wall plates is commenced.

The standard foresees three types of corner shapes and a variety of dimensions for plaster wall plates, which will be used as plating on brick walls without the necessity of plastering the wall. They also have the advantage of being good insulators, besides being attractive in appearance. Another point

in favor of plaster wall plates is their being very light.

Plaster partition blocks, on the other hand, are being manufactured in our country, even if not on a large scale. The standard will bring improvements to this branch of industry. For example specific weight will decrease.

Plaster blocks can readily be used as internal partition walls of buildings. They are envisaged in three separate thicknesses. They are good insulators for heat and sound and they are easy to repair and due to their softness, holes for doors and windows can be opened by sawing.

USSR STATE COMMITTEE ON STANDARDS, MEASUREMENTS AND MEASURING INSTRUMENTS

p. 19

This article gives Turkish readers details of the creation, functions, financing, nature of their standards and mark of this member body, based on General Information on ISO Member Bodies.

Dr. LAL C. VERMAN BECOMES CHIEF ADVISOR OF THE IRANIAN STANDARDS INSTITUTE

p. 20

The ex-Director General of the Indian Standards Institute and honorary counsellor of the Indian Government for Standardization, Dr. Lal C. Verman, has become the Chief Advisor of the Iranian Standards and Industrial Research Institute (ISIRI).

Dr. Verman accepted this position upon the official invitation of the Government of Iran and went to Teheran on December 1, 1966. As is well known by all concerned, Dr. Verman has had wide experience in standardization and economic planning and had a high reputation for his valuable services within the ISO circles.

DEVCO AUGMENTED

p. 20

In order to benefit from the experiences of developing countries, it was decided by the ISO Council to augment the membership in DEVCO.

Membership in DEVCO was offered to leading standard personalities in six countries including Turkey. TSE President Faruk A. Sunter has accepted this offer.

ISO/STACO

p. 20

The Fifteenth meeting of STACO, held from 1-3 March in Berlin, was attended by TSE President Faruk A. Sunter in his capacity of member of this consultative committee to the ISO Council.

From a last minute telegram received from Mr. Sunter, the work of STACO/WG. 9 and WG. 10 has been successfully completed and the introductory portion of the comments submitted to WG. 10 by Mr. Sunter on the USSR Proposal on the Economic Consequences of International Standardization are to be embodied in the working group's report to STACO.

MEETING OF ECE AGRICULTURAL PROBLEMS WORKING GROUP

p. 21

Upon the request of the ECE Agricultural Problems Committee, experts from member countries met in Geneva from 13 - 16 February to study the general sales conditions of certain agricultural products. Among the countries participating in this meeting were Spain, the United States of America, Italy, Holland, Poland, Federal Republic of Germany, Great Britain, Switzerland, Czechoslovakia, Soviet Russia, Yugoslavia, Israel, Morocco, and Turkey. In addition OECD and CLAM also sent representatives.

Turkey and the Turkish Standards Institution were represented by Prof. Sabahattin Özbek, Dean of the Faculty of Agriculture of Ankara University.

The agenda comprised the following items :

1. Acceptance of the agenda
2. General conditions to be taken into consideration in international trade of citrus fruits
3. Discussions of Czechoslovakia's proposal concerning general conditions to be taken into consideration in international trade of fruits and vegetables
4. Discussion of Italy's proposal concerning the general conditions to be taken into consideration in international trade of dried fruits
5. Other business
6. Acceptance of the report.

The agenda was accepted and, in connection with the general conditions to be taken into consideration in international trade of citrus fruits, it was concluded that not all the countries concerned had accepted the quality standards determined by ECE, that some importing countries used their national standards which were different from Geneva Standards, that ECE standards were the sole criteria to be aimed at, but that it was too early to use these standards at present. In view of this conclusion, item 6.1 was re-written to read. «At the time of loading, the product should be sound and comply with a standard agreed upon by the parties concerned and international standards or, if such do not exist, national standards of exporting and importing countries, if any, should be taken into consideration for this purpose.»

An Ad hoc Working Group rewrote also the first two paragraphs of item 11.4 of article 312: «In connection with item 3 of the agenda, Czechoslovakia requested a comparative study to be made of general sales conditions in various countries. The request was accepted and the Czechoslovakian delegate, Mr. Stambach, and OECD representative, Mr. Normand, were entrusted with the preparation on this study.

The general conditions to be taken into consideration in international trade of dried fruits constituting item 4 of the agenda were discussed at length and it was decided to focus the work on the principal shelled fruits, and their insides. Italy's proposal on this subject was considered insufficient and it was agreed to prepare a compa-

rative study of the general conditions of sale, particularly in Hamburg, Rotterdam, London and California. Mr. John from Federal Germany and Prof. Dr. Özbek from Turkey were entrusted with the preparation of the study.

TSE's AND OTHER ORGANIZATIONS' ROLE IN THE APPLICATION OF MARKS TO CONFORMITY WITH STANDARDS

p. 23

Control of adherence to standards is generally the duty of standardization organizations in other countries. In Turkey also it is the lawful duty of the Turkish Standards Institution to carry out this control.

The Regulation Concerning the Use of the TSE Mark, dated 1962, had been prepared with this understanding. According to this Regulation, manufacturers who wish to use the mark of conformity with standards must apply to the Turkish Standards Institution and sign an agreement to use TSE's mark, which was registered in 1959. However, the first agreement for its use was signed with

Turkish Siemens in 1966. At this moment, formalities are being completed for registration of four new marks.

On the the other hand, some organizations in our country are issuing quality certificates. Actually, only TSE has the right to use the mark for conformity with standards. It is necessary that consumers should be made aware of this fact.

ANNUAL MEETING OF SPECIALIZATION CHAMBERS OF ENGINEERS AND ARCHITECTS

p. 24-26

Chambers of Ship Engines, Map and Cadastre, Construction, Chemical, Mineral, Mechanical, Forestry, Agricultural Engineers and Architects attached to the Union of Chambers of Engineers and Architects held their annual general assembly during February.

At the general assembly, delegates of chambers to attend the general assembly of the Union of Chambers of Engineers and Architects to be held in April were elected.